REFERAT Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde d. 21-10-2025

Mødedato	Tirsdag d. 21. oktober 2025 kl. 13:00
Mødested	Mødelokale 1
Mødedeltagere	Christian Wedell-Neergaard, Felex Pedersen, Susanne Lundvald, Dennis A. Jørgensen, Jan Hendeliowitz, Kathrine Monsrud Ekelund, Dorthe Adelsbech, Flemming Damgaard Larsen, Helle Laursen Petersen, Thomas Vesth, Evan Lynnerup

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden 3
Tema: mere udddannelse til flere og præsentation af uddannelsesanalysen 2025 5
Orientering om udviklingen af institutionslandskabet i Region Sjælland 10
Beslutning om frigivelse af midler til forberedelse af det fremtidige institutionslandskab 14
Beslutning om foreløbige kapaciteter på de gymnasiale ungdomsuddannelser for skoleåret 2026-20 20
Beslutning om indstilling af projektideer til Socialfond Plus samt beslutning om regional medfinans 25
Orientering om lokoførersituationen på lokalbanerne 31
Beslutning om igangsættelse af forsøg med natbetjening på lokalbanerne 35
Beslutning om trafikbestilling 40
Beslutning om udmøntning af budgetaftalen til initiativer omkring Trafikplan 2025 46
Beslutning om prioritering af uforbrugte midler 51
Beslutning om høringssvar til miljøkonsekvensvurderingen af Næstved-Rønnede motorvejen 57
Orientering om samfundsøkonomisk analyse af den Sjællandske tværforbindels 62
Løft af samarbejdet på tværs af Femern Bælt 66
Input til arbejdsplan 2026 70
Aktuelle sager 74
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling tirsdag den 21. oktober 2025 80
Næste møde 82

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10016
Dok ID: 11933137

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt med den ændring, at behandlingen af dagsordenspunkt 3 udsættes til udvalgsmødet den 9. december.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

2 (Åben) Tema: mere udddannelse til flere og præsentation af uddannelsesanalysen 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-07477
Dok ID: 12393276

Resumé

Region Sjællands 'Uddannelsesanalyse 2025' blev offentliggjort den 1. oktober 2025. På udvalgets møde præsenteres analysen samt de centrale konklusioner i et oplæg ved Epinion. Udvalget skal med afsæt i præsentationen drøfte årets uddannelsesanalyse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at;

1. uddannelsesanalysens hovedkonklusioner drøftes.
2. uddannelsesanalysen tages til efterretning.

Sagen afgøres af udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sagsfremstilling

Region Sjælland har siden 2013 udgivet en uddannelsesanalyse, som er en samling af kvalitative og kvantitative data om uddannelsesområdet i Region Sjælland.

Uddannelsesanalysen har hidtil været inddelt i kapitlerne:

- Region Sjælland i tal
- De unge i uddannelsessystemet
- De unge på kanten af uddannelsessystemet
- De unges bevægelser omkring uddannelsessystemet
- Dertil har analysen inkluderet et årligt særtema efter ønske fra udvalget.

Udvalget besluttede den 11. marts 2025, at uddannelsesanalysen i 2025 og 2026 skal inkludere tal fra Region Hovedstaden, som kan anvendes som afsæt til at forberede og styrke arbejdet med fusionen mellem de to regioner.

Analysen er et vigtigt redskab for uddannelsesinstitutioner, kommuner og fagfolk i deres arbejde med uddannelse i regionen. Ligeledes anvendes uddannelsesanalysen bredt i regionen som et strategisk værktøj til f.eks. at skabe indsatser og ungdomsuddannelser.

Nedenfor skitseres uddannelsesanalysens hovedkonklusioner for Region Sjælland. 'Uddannelsesanalyse 2025' er *vedlagt*.

Hovedkonklusioner fra Uddannelsesanalyse 2025

- *Flere 25-årige har en ungdomsuddannelse*

'Uddannelsesanalyse 2025' viser, at der fortsat er høj beskæftigelse, og at andelen af regionens borgere, der er i arbejde, er steget med fem procent over de sidste 10 år (2014 – 2024). Samme tendens viser sig i Region Hovedstaden. Samtidig viser analysen, at en højere andel af kvinder end mænd har gennemført en ungdomsuddannelse. Overvej at skrive dette i stedet: Der fremstår således en kønsmæssig ulighed inden for uddannelsessystemet.

Region Sjælland ligger fortsat langt fra den nationale 2030-målsætning om, at 90 procent af en ungdomsårgang skal have gennemført en ungdomsuddannelse, når de fylder 25 år.

I de seneste tre år har andelen i Region Sjælland ligget stabilt på 72 procent. Den nyeste opgørelse i Uddannelsesanalysen 2025 viser en stigning til 74 procent. Det indikerer en positiv udvikling i regionens samlede uddannelsesniveau. Til sammenligning ligger landsgennemsnittet aktuelt på 84 procent.

Flertallet af de unge, der flytter ud af Region Sjælland for at tage en uddannelse, vælger en lang videregående uddannelse, mens tilflyttere typisk søger mod en erhvervsuddannelse.

Region Hovedstaden ligger på 89 procent af unge, som har opnået en ungdomsuddannelse, når de fylder 25 år. Dermed ligger Region Hovedstaden over landsgennemsnittet.

- *Manglende basale færdigheder øger risikoen for offentlig forsørgelse*

Region Sjælland har den højeste andel unge på overførselsindkomst sammenlignet med landets øvrige regioner – aktuelt 14 procent. Regionen har også den største andel ufaglærte. Samtidig viser tallene, at en relativt stor gruppe unge i alderen 20-24 år vælger at flytte til andre regioner for at tage en uddannelse.

En betydelig andel af Region Sjællands unge opnår ikke 02 i dansk og matematik ved grundskolens afgangsprøver. Andelen er dog det seneste år faldet fra 18 procent til 17 procent.

I flere sjællandske kommuner er dette tal højere. For elever som ikke opnår mindst 02 ved grundskolens afgangsprøver, bliver det markant sværere at blive optaget på og gennemføre en ungdomsuddannelse, da 02 ofte er et minimumskrav i dansk og matematik.

I Region Hovedstaden er kun fem procent af de unge på offentlig forsørgelse, hvilket er under landsgennemsnittet, der ligger på 13 procent. Ligeledes er det kun 11 procent af Region Hovedstadens unge, der ikke opnår 02 i dansk og matematik ved grundskolens afgangsprøver.

Både i Region Hovedstaden og Region Sjælland ses en markant variation i de unges karaktergennemsnit afhængigt af kommune.

I Region Hovedstaden varierer andelen af unge med lave karaktergennemsnit fra 22 procent i Halsnæs Kommune til 3 procent i Dragør Kommune. I Region Sjælland spænder andelen fra 35 procent i Lolland Kommune til 8 procent i Køge Kommune.

- *Fald i antallet af ansøgere*

Antallet af ansøgere til ungdomsuddannelser i Region Sjælland er faldet med ca. 10 procent fra 2022 til 2025 (fra 10.109 til 9.098 ansøgere).

I samme periode er ungdomsårgangene (15–17 år) estimeret til at være faldet med omkring 6–7 procent. Dermed overstiger faldet i ansøgertallet den demografiske udvikling, hvilket indikerer, at andre faktorer end befolkningsudviklingen også spiller en rolle for unges valg af ungdomsuddannelse

En fremskrivning af den demografiske udvikling i Region Sjælland viser, at der forventes en yderligere nedgang i ungdomsårgangen i perioden 2025 -2035 på ca. 2.657 unge, svarende til 9 procent. I Region Hovedstaden søgte 19.752 unge ind på en ungdomsuddannelse i 2025. Her forventes ungdomsårgangen at falde med 4.023 unge i samme periode, svarende til 6 procent. Sammenligningen viser, at der både er en generel tendens til faldende ungdomsårgange og en regional forskel i, hvor hårdt dette rammer.

Et kommende Region Østdanmark
Uddannelsesanalysen viser overordnet markante forskelle mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden i udfordringsbilledet på uddannelsesområdet.
Samtidig viser analysen, at der internt i begge regioner er betydelige variationer mellem regionernes kommuner, når det gælder de unges forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse.
Generelt viser analysen, at en større andel af unge i storbyområderne end i landdistrikterne har de nødvendige forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Kommunikation og formidling af 'Uddannelsesanalyse 2025'

'Uddannelsesanalyse 2025' blev udgivet den. 1.oktober 2025. Analysen udsendes til samarbejdspartner og relevante aktører på uddannelsesinstitutioner, kommuner og fagfolk.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
En konsulent fra analyse- og rådgivningsvirksomheden Epinion fremlagde resultaterne fra uddannelsesanalysen.

1. Uddannelsesanalysens hovedkonklusioner blev drøftet.
2. Uddannelsesanalysen blev taget til efterretning.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. Uddannelsesanalysen_2025_05092025 (DokID: 12388581 - EMN-2025-07477)

3 (Åben) Orientering om udviklingen af institutionslandskabet i Region Sjælland

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-05619
Dok ID: 12292322

Resumé
Uddannelsesreformen medfører store ændringer i institutionslandskabet. På mødet præsenteres udvalget for et kort oplæg, der giver et overblik over udviklingen i ungdomsuddannelseslandskabet i Region Sjælland gennem det seneste årti.

Oplægget skal danne grundlag for udvalgets drøftelse af, hvilke fokusområder og hensyn der skal prioriteres for at sikre, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

Indstilling
Administrationen indstiller, at:

1. orienteringen tages til efterretning

2. udvalget drøfter og prioriterer centrale fokusområder for at øge antallet af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse i Region Sjælland

Sagen afgøres af Udvalget for Regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling
Uddannelsesreformen medfører store forandringer for institutionslandskabet. Derfor har udvalget ønsket en orientering om, hvordan ungdomsuddannelseslandskabet i Region Sjælland har udviklet sig de seneste ti år.

På mødet præsenterer administrationen et kort oplæg, der beskriver: den geografiske placering af gymnasiale institutioner, de strukturelle forandringer de senere år, samt den demografiske udvikling – herunder fusioner og institutionernes forberedelser til EPX (erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse).

Oplægget giver et overblik over status og danner grundlag for arbejdet med fremtidens institutionslandskab.

Herefter tager udvalget hul på en første og indledende drøftelse af, hvilke hensyn og prioriteringer der skal præge udviklingen, så institutionslandskabet i højere grad understøtter, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

Udvalgets drøftelser og tilkendegivelser vil indgå som en vigtig del af det videre administrative arbejde med at forme fremtidens institutionslandskab

<u>Rammesætning for udvalgets drøftelse</u>

Region Sjælland står midt i en væsentlig omstilling af ungdomsuddannelseslandskabet som følge af uddannelsesreformen og demografiske ændringer. Det er vigtigt at prioritere indsatsen, så flere unge får mulighed for at starte på og gennemføre en ungdomsuddannelse – uanset geografisk placering i regionen.

Drøftelserne bør fokusere på de strukturelle, geografiske og demografiske vilkår, der har betydning for institutionernes rammer og de unges muligheder. Samtidig bør regionens rolle som aktør overvejes med henblik på at skabe de bedste betingelser for et sammenhængende og bæredygtigt uddannelseslandskab i hele Region Østdanmark.

På baggrund heraf kan udvalget drøfte følgende temaer, som er centrale for at nå det fælles mål:

- *Implementering af den nye EPX-ungdomsuddannelse fra 2030*

  Region Sjælland skal i den kommende periode understøtte implementeringen af den nye erhvervs- og professionsrettede ungdomsuddannelse, EPX, som fra 2030 forventes at ændre både udbuddet og organiseringen af ungdomsuddannelserne. Det er relevant at drøfte, hvordan regionen bedst kan bidrage til en hensigtsmæssig tilpasning til disse ændringer.

- *Uddannelsesdækning og kapacitet i yderområder med faldende ungdomsårgange*

  I lyset af faldende ungdomsårgange og geografisk spredning er det vigtigt at overveje, hvordan uddannelsestilbuddene i yderområder kan tilpasses for at sikre fortsat tilgængelighed og bæredygtighed således, at unge i hele regionen har reelle muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

- *Institutionsstruktur, fusioner og bæredygtighed*

  Med flere igangsatte fusioner og organisatoriske tilpasninger står regionen overfor at sikre, at institutionsstrukturen understøtter både bæredygtighed og stabilitet i uddannelseslandskabet. Drøftelsen bør fokusere på, hvordan sådanne tiltag bedst kan bidrage til et robust uddannelsesmiljø.

- *Diversitet og geografiske udfordringer i Region Østdanmark*

  Den kommende Region Østdanmark vil rumme en bred variation i elevgrundlag, institutionstyper og geografiske forhold, hvilket kan skabe forskellige udfordringer for institutionerne. Det er relevant at drøfte, hvordan regionen kan tage højde for denne diversitet i det fremtidige arbejde med uddannelseslandskabet.

- *Partnerskaber og samarbejde*

  Samarbejdet mellem regionen, kommuner, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv spiller en central rolle for at skabe sammenhængende og relevante uddannelsestilbud. Det kan derfor være væsentligt at diskutere, hvordan disse partnerskaber kan styrkes for at øge gennemførelsesgraden blandt unge.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Behandlingen af dagsordenspunktet udsættes til udvalgsmødet den 9. december 2025.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

4 (Åben) Beslutning om frigivelse af midler til forberedelse af det fremtidige institutionslandskab

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-07648
Dok ID: 12361673

Resumé

I Regionsrådets budgetaftale 2026 er der afsat 4 mio. kr. til at styrke fremtidens ungdomsuddannelse – herunder EPX. Med denne sag skal udvalget tage stilling til, hvordan midlerne skal udmøntes indenfor den overordnet beskrevne ramme.

Indstilling

Det indstilles, at de afsatte 4 mio. kr., udmøntes til følgende fire indsatser:

1. Dialog- og inddragelsesaktiviteter i forbindelse med gymnasiereformen (0,5 mio. kr.)
2. Pulje reserveres til fremtidige indsatser, der identificeres i processen i 2026 (1,5 mio. kr.)
3. Treårig projektansættelse med fokus på EPX og institutionslandskabet (1,5 mio. kr.)
4. Udarbejdelse af data- og analysegrundlag som beslutningsstøtte (0,5 mio. kr.)

Sagen afgøres af udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Aftale om ny ungdomsuddannelse (EPX)

Den 18. februar 2025 blev der indgået en politisk aftale om etablering af EPX, en ny gymnasial uddannelse med fokus på praksis og erhvervsrettet læring. EPX skal ligestilles med de eksisterende ungdomsuddannelser (STX, HHX, HTX) og indebærer samtidig en omlægning af institutionslandskabet, herunder afskaffelse af 10. klasse, den toårige HF, EUX og første del af EUDs grundforløb.

Aftale om ny gymnasieuddannelse samt regeringens faktaark om placeringen af EPX er *vedlagt*.

Nye regionale opgaver

Uddannelsesreformen tilføjer nye regionale opgaver, som giver regionerne øget ansvar og bedre muligheder for at sikre, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Børne- og Undervisningsministeriet forventer, at reformen vil åbne gymnasiet for ca. 10.000 flere unge årligt.

De centrale opgaver er:

- *Genopretningsplaner:* Regionerne kan pålægge institutioner med lav tiltrækning af 1. prioritetsansøgere at udarbejde genopretningsplaner.

- *Profilgymnasier:* Regionerne får kompetence til at godkende nye profilgymnasier, der kan styrke elevgrundlaget i tyndtbefolkede områder eller skabe bedre elevsammensætning, forudsat at institutionen har eller udvikler en stærk faglig profil.

- *Lokale regler for ansøgere:* Ansøgerne til de gymnasiale uddannelser optages ud fra deres prioriterede uddannelsesønsker og transportafstand. Regionerne skal nu vurdere behovet for supplerende lokale regler ved udfordringer i elevsammensætning eller på opfordring fra institutioner.

- *Placering af EPX og institutionslandskab:* Regionerne skal medvirke til planlægning og vurdering af EPX-uddannelsens placering og kapacitet, så den matcher lokale behov.

<u>Udmøntning af 4 mio. kr. til forberedelse af et fremtidigt institutionslandskab</u>

Gymnasiereformen har givet regionerne nye, strategisk vigtige opgaver på uddannelsesområdet. Reformen styrker regionernes ansvar og indflydelse i arbejdet med at skabe et bæredygtigt institutionslandskab og øge andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse. For at nå disse ambitioner kræves målrettede investeringer i analyse, dialog og kapacitet.

Som en del af budgetaftalen for 2026 har Regionsrådet afsat 4 mio. kr. til at styrke Region Sjællands indsats – herunder udviklingen og placeringen af det nye EPX-uddannelsestilbud, som skal være klar til opstart i 2030. Opgaven er både langstrakt og kompleks og stiller krav om en balanceret indsats, der tager højde for lokale behov, faglig kvalitet og geografisk tilgængelighed.

Region Sjælland har en enestående mulighed for at indtage en central rolle i udviklingen af et samlet og attraktivt uddannelseslandskab i Region Østdanmark – i tæt samarbejde med Region Hovedstaden og med fokus på stærke og målrettede tilbud til både unge og voksne. For at sikre succes er det afgørende, at implementeringen forankres strategisk, og at de politisk afsatte midler anvendes med størst mulig effekt.

Administrationen anbefaler derfor, at de 4 mio. kr. udmøntes til fire overordnede indsatser, der samlet skal understøtte Region Sjællands arbejde med at forme fremtidens ungdomsuddannelser:

1. *Dialog og inddragelse i forbindelse med gymnasiereformen. Estimeret udgift: ca. 0,5 mio. kr.*

For at sikre lokal forankring og kvalificering af det fremtidige institutionslandskab anbefaler administrationen midler til en målrettet dialog- og inddragelsesindsats. Denne skal sikre, at faglige, lokale og brugerperspektiver aktivt inddrages i reformarbejdet.

Midlerne skal understøtte:

- *Tæt dialog med relevante aktører, herunder ungdomsuddannelser og kommuner, for at sikre lokalt ejerskab.*

- *Borgerinddragelse med særligt fokus på unge, som videreføre erfaringer fra udvalgets inddragelsesprojekt 'Unge til Uddannelse', for at gøre reformen relevant og meningsfuld for målgruppen.*
- *Afholdelse af seminarer og events, der samler aktører på tværs og skaber dialog med det politiske niveau om institutionsstruktur og implementering.*
- *Løbende interessevaretagelse over for Børne- og Undervisningsministeriet og Danske Regioner for at sikre, at regionens perspektiver inddrages nationalt.*

Målet er at sikre en bredt forankret og dialogbaseret proces, hvor Region Sjælland aktivt former fremtidens ungdomsuddannelser.

2. *Puljemidler til fremtidige indsatser. Ramme 1,5 mio. kr.*

Det anbefales, at der reserveres 1,5 mio. kr. til at finansiere konkrete indsatser, som identificeres i dialog- og udviklingsprocessen omkring gymnasiereformen og det fremtidige institutionslandskab. Disse midler skal kunne anvendes fleksibelt til at understøtte behov og muligheder, der afdækkes i løbet af processen, herunder initiativer som kan styrke EPX-uddannelsen og sikre sammenhæng i det samlede institutionslandskab.

Ved at reservere puljen sikres, at regionen kan agere smidigt og målrettet på nye behov og muligheder, som opstår i implementeringsfasen, og dermed understøtte en bæredygtig og robust udvikling af ungdomsuddannelserne i Region Sjælland.

Midlerne reserveres til politisk udmøntning i 2026.

3. *Treårig projektansættelse: Fokus på EPX og det fremtidige institutionslandskab. Estimeret udgift: ca. 1,5 mio. kr.*

Implementeringen af gymnasiereformen – og særligt arbejdet med EPX og udviklingen af det fremtidige institutionslandskab – medfører en væsentlig udvidelse af Region Sjællands opgaver på ungdomsuddannelsesområdet. Disse opgaver kræver et dedikeret ressourcetræk. Derfor anbefales midler til en treårig projektansættelse med fokus på:

- Udvikling og kvalificering af det fremtidige institutionslandskab med særlig vægt på EPX's placering og kapacitet.
- Etablering af et solidt data- og analysegrundlag til beslutningsstøtte.
- Identificere og udvikle relevante regionale indsatser, som kan styrke tilgængelighed og bæredygtighed i ungdomsuddannelserne – især i tyndtbefolkede områder.
- Tæt samarbejde med Region Hovedstaden, herunder deltagelse i fælles arbejdsgruppe fra 2026 for at sikre en samlet og strategisk koordineret tilgang til institutionsplanlægningen i Region Østdanmark.
- Facilitering af dialog og lokal forankring med ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

- Sikring af, at det eksisterende uddannelsesteam kan opretholde øvrige opgaver uden tab af kvalitet eller kapacitet.

Projektstillingen vil være helt central for at sikre, at Region Sjælland står stærkt i arbejdet med at implementere reformen, etablere EPX og forme et fremtidssikret institutionslandskab, der tager højde for både geografiske, demografiske og faglige hensyn. Projektstillingen vil desuden bidrage med kontinuitet og fremdrift i den fælles regionale koordinering med Region Hovedstaden frem mod etableringen af Region Østdanmark.

4. *Solidt data- og analysegrundlag som fundament for fremtidens institutionslandskab. Estimat 0,5 mio. kr.*

Et solidt data- og analysegrundlag er afgørende for, at Region Sjælland kan træffe strategiske beslutninger om placering og udvikling af ungdomsuddannelser – herunder EPX.

Analysen skal give indblik i søgemønstre, gennemførelse, geografisk dækning, transportmuligheder, kapacitet og institutionelle udfordringer. Den skal samtidig belyse, hvordan uddannelsestilbud matcher nuværende og fremtidige behov, og hvilke kriterier der bedst understøtter, at flere unge i hele Region Østdanmark gennemfører en ungdomsuddannelse.

<u>Administrationens vurdering</u>
De foreslåede indsatser giver Region Sjælland mulighed for at tage et klart lederskab i implementeringen af gymnasiereformen og udviklingen af et bæredygtigt institutionslandskab, der tager højde for geografiske forskelle, demografiske udfordringer og unges behov.

Med de afsatte midler kan regionen styrke sin rolle som strategisk aktør og sikre, at forandringerne sker med blik for både kvalitet, sammenhæng og geografisk balance.

Indsatserne skaber et stærkt udgangspunkt for, at Region Sjælland – og den kommende Region Østdanmark – kan forme en bæredygtig og tidssvarende uddannelsesstruktur, der understøtter flere unges vej til en gennemført ungdomsuddannelse og bidrager til hele regionens udvikling og sammenhængskraft.

<u>Videre proces</u>

Det politiske niveau vil løbende blive inddraget i det videre arbejde. I begyndelsen af det nye år skal der træffes politisk beslutning om en samlet tids- og procesplan for arbejdet med fremtidens institutionslandskab – i tæt koordinering med Region Hovedstaden.

Derudover vil følgende elementer blive forelagt til politisk behandling:

- Konkret udmøntning og indhold af de reserverede projektmidler
- Fastlæggelse af program og form for inddragelsesevent
- Beslutning om indhold og afgrænsning af det datagrundlag, der skal danne fundament for det videre arbejde

Økonomi
De 4 mio. kr. er afsat i budget 2026.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget besluttede at de afsatte 4 mio. kr., udmøntes til følgende tre indsatser:

1. Dialog- og inddragelsesaktiviteter i forbindelse med gymnasiereformen (0,5 mio. kr.)
2. To treårige projektansættelser med fokus på EPX og institutionslandskabet (3,0 mio. kr.)
3. Udarbejdelse af data- og analysegrundlag som beslutningsstøtte (0,5 mio. kr.)

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
1. 250218---Aftale-om-en-ny-erhvervs--og-professionsrettet-gymnasieuddannelse--epx-reform- (DokID: 12388576 - EMN-2025-07648)
2. 250218-Bilag-til-aftale-om-en-ny-erhvervs--og-professionsret-tet-gymnasieuddannelse-–- Danmarkskort (DokID: 12388606 - EMN-2025-07648)

5 (Åben) Beslutning om foreløbige kapaciteter på de gymnasiale ungdomsuddannelser for skoleåret 2026-2027

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-03815
Dok ID: 12352109

Resumé

Efter en treårig overgangsperiode har regionerne nu overtaget opgaven med kapacitetsfastsættelsen på de gymnasiale ungdomsuddannelser fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Det omfatter uddannelserne stx, hf, hhx, htx og pre-IB. Kapaciteten fastsættes for en to-årig periode gældende fra skoleåret 2026/2027. Regionsrådet skal tage stilling til størrelsen på de foreløbige kapaciteter for hver enkelt uddannelsesinstitutions afdelinger for skoleåret 2026/2027.

Indstilling

Administrationen indstiller, at de foreløbige kapaciteter for de gymnasiale ungdomsuddannelser for skoleåret 2026/2027 godkendes.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Regionerne skal med virkning fra skoleåret 2026/2027 fastsætte kapaciteterne på de gymnasiale ungdomsuddannelser stx, hf, hhx, htx og pre-IB. Opgaven har de seneste tre år været varetaget af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Kapaciteten fastsættes for en to-årig periode gældende fra skoleåret 2026/2027, men med mulighed for justering til skoleåret 2027/2028.

<u>Proces for kapacitetsfastsættelse på gymnasiale ungdomsuddannelser</u>
Kapacitetsfastsættelsen sker i tre faser.

I første fase udmelder STUK en samlet kapacitetsramme for hver uddannelsestype i hver region.

Kapacitetsrammen for skoleåret 2026/2027 er udmeldt af STUK den 1. september 2025.

Regionsrådet skal fastsætte kapaciteterne på de enkelte uddannelsesinstitutioners afdelinger, så de samlet set ikke overstiger den udmeldte kapacitetsramme.

I anden fase fastsættes de foreløbige kapaciteter.

Som led i fastsættelsen af de foreløbige kapaciteter har institutionerne haft mulighed for at indsende ønsker om kapacitet til administrationen.

Administrationen har på baggrund af institutionernes ønsker og den udmeldte kapacitetsramme fra STUK udarbejdet forslag til foreløbige kapaciteter. Dette forslag har været i høring hos institutionerne. Administrationen har modtaget få bemærkninger fra institutionerne og har i enkelte tilfælde justeret forslag til kapaciteten i forhold til institutionernes bemærkninger.

Administrationens forslag til foreløbige kapaciteter for skoleåret 2026/2027 er *vedlagt*.

I langt de fleste tilfælde foreslås en foreløbig kapacitet, som svarer til det, institutionen selv har ønsket. De foreløbige kapaciteter skal udmeldes til institutionerne senest den 1. januar 2026.

I tredje fase fastsættes de endelige kapaciteter.

De endelige kapaciteter svarer til de foreløbige kapaciteter med eventuelle justeringer, som administrationen kan foretage på baggrund af de faktiske søgetal for det pågældende skoleår.

Det kan for eksempel blive relevant, hvis der er uforudset stor søgning til en bestemt uddannelsestype, afdeling eller et bestemt område i geografien.

De endelige kapaciteter skal udmeldes senest den 1. maj 2026. Administrationen kan herefter hæve kapaciteterne til elever med sen tilmelding og elever, der har ændret uddannelsesvalg.

Hovedhensyn i fastsættelse af de foreløbige kapaciteter

I bekendtgørelsen om kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale ungdomsuddannelser er der beskrevet tre hovedhensyn, som regionerne skal forholde sig til i fastsættelsen af kapaciteter.

Det gælder:

1. Hensynet til ansøgerens frie valg
2. Hensynet til stram kapacitetsstyring
3. Hensynet til det samlede ansøgertal i et geografisk område sammenholdt med antallet af institutioner og afdelinger i området.

Administrationens forslag til de foreløbige kapaciteter for skoleåret 2026/2027 tager udgangspunkt i de tre hovedhensyn sammen med institutionernes ønsker, tidligere erfaringer i elevfordelingsprocessen og den udmeldte kapacitetsramme.

Lokale hensyn i fastsættelsen af foreløbige kapaciteter for 2026/2027

De foreløbige kapaciteter er fastsat på afdelingsniveau for hver institution med udgangspunkt i det forventede antal rettidige ansøgere.

I den sjællandske geografi er der væsentlige forskelle i søgemønstrene og antallet af unge omkring udbud i de større byer og udbud i yderområderne. Derfor har administrationen taget højde for en række lokale hensyn, som uddybes nedenfor.

- Hensynet til tilstrækkelig kapacitet på alle uddannelsestyper, herunder hhx og htx: De foreløbige kapaciteter er sat med udgangspunkt i, at der skal være plads nok på alle uddannelsestyper, så der tages hensyn til ansøgeres frie valg af uddannelse.
- Hensynet til elevgrundlag på regionens mindre udbud: I Region Sjælland er der en række mindre udbud, hvor elevgrundlaget er sårbart i forhold til kapaciteten på omkringliggende større udbud. Det gælder for eksempel i området omkring Høng og Slagelse, hvor ansøgere kan søge mod det større udbud i Slagelse, eller mod det mindre udbud i Høng.
- Hensyn til at understøtte et balanceret elevgrundlag i områder med stor søgning til bestemte gymnasier: I Roskilde-området ligger flere store udbud, som har et stort opland for ansøgere. Det gælder fx Roskilde Katedralskole, som er regionens største stx-udbud.

Kapaciteterne er derfor sat under hensyntagen til, at elevgrundlaget på regionens omkringliggende udbud understøttes ved at holde kapaciteten mere stram på de større udbud.

- Hensynet til at ansøgere bosiddende i mere yderligere områder kan komme ind på det nærmeste gymnasie: Der er fortsat en opmærksomhed på, at ansøgere bosiddende på Stevns har mulighed for at komme ind på det nærmeste gymnasium i Køge. Derfor holdes kapaciteten på Køge Gymnasium relativt stram, så administrationen sidenhen kan hæve kapaciteten i tilfælde af, at ansøgere fra Stevns ikke får plads. Kapaciteten på andre yderlige udbud, eksempelvis Lolland og Odsherred, er fastsat med henblik på at sikre plads til alle forventede ansøgere i lokalområdet. Dette gælder særligt i tilfælde, hvor ansøgerne har begrænset mulighed for at nå andre uddannelsesinstitutioner inden for 45 minutters transporttid.

Dialog om kapaciteter med Region Hovedstaden

Administrationen har været i dialog med Region Hovedstaden i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til de foreløbige kapaciteter.

Kapaciteterne i henholdsvis Region Hovedstaden og Region Sjælland er fastlagt på baggrund af den enkelte regions vurdering.

Dialogen har haft til formål at sikre gensidig orientering om de foreløbige kapaciteter.

Administrationen vil genoptage dialogen med Region Hovedstaden i foråret, når årets søgetal foreligger, med henblik på fastsættelse af de endelige kapaciteter på de institutioner, som i nogen grad deler ansøgeropland.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Anbefalet.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. Foreløbige kapaciteter skoleåret 2026-2027 (DokID: 12404698 - EMN-2025-03815)

6 (Åben) Beslutning om indstilling af projektideer til Socialfond Plus samt beslutning om regional medfinansiering

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-06412
Dok ID: 12299490

Resumé

Region Sjælland har ret til at indstille udviklingsprojekter til finansiering via Socialfonden Plus i perioden 2021–2027. Projekterne kan få op til 60 procent støtte fra Socialfonden, mens Region Sjælland har mulighed for at udmønte op til 20 procent i regional medfinansiering.

I den aktuelle ansøgningsrunde er der modtaget én ansøgning, som søger det fulde beløb fra Socialfonden Plus. Undervejs har administrationen været i dialog med tre potentielle projektpartnerskaber, der overvejede at indsende ansøgninger.

Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt der skal udmøntes regional medfinansiering til projektet og om projektansøgningen skal indstilles til Erhvervsstyrelsen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Der udmøntes regionalt tilskud på 3,4 mio. kr., svarende til 20 procent, af den samlede finansiering af projektforslag "FAKTA – Fremtidens Agenda og Kombinerede Tilgange til Undervisning".
2. Projektet indstilles til Erhvervsstyrelsen med henblik på tildeling af de 10,3 mio. kr. fra Socialfonden Plus.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

EU's Socialfonden Plus 2021-2027 har til formål at styrke vækst og udvikling i hele landet. Det sker blandt andet gennem støtte til udviklingsprojekter, der forbedrer regionens ungdomsuddannelser, samt fremmer unges og voksnes adgang til og gennemførsel af en uddannelse.

Socialfonden Plus udgør i dag 8,3 mio. kr. Samtidig er der tilbageløbsmidler fra socialfondsprojektet "Aktiv EUD", hvilket bringer den samlede pulje op på 10,3 mio. kr.

På baggrund af udvalgets beslutning den 11. marts 2025 har administrationen igangsat en annoncering efter projektforslag, der undersøger nye veje og tilgange til ungdomsuddannelse i Region Sjælland. På mødet i marts blev det besluttet, at Region Sjælland bidrager med op til 20 % i regional medfinansiering til de udvalgte projekter.

Annonceringen er programperiodens sidste. Det er endnu uvist, hvorvidt der kommer en ny programperiode fra år 2027.

Indkomne projekter skal behandles i udvalget, der tager stilling til, hvorvidt der skal udmøntes regional medfinansiering til projektet og, hvorvidt projektet indstilles til Socialfonden Plus.

På baggrund af udvalgets beslutning vil administrationen gå i dialog med Erhvervsstyrelsen med henblik på at indstille projektet til at modtage Socialfonden Plus midler.

Administrationen har indledningsvist været i dialog med tre projektpartnerskaber om tre forskellige projekter. To partnerskaber valgte at gå sammen og har fremsendt én samlet ansøgning, FAKTA – Fremtidens Agenda og Kombinerede Tilgange til Undervisning. Det sidste partnerskab har ikke fremsendt en ansøgning. Ansøgning samt projektresume er *vedlagt* som bilag.

Projektet beskrives kort nedenfor.

Projektforslag: FAKTA – Fremtidens Agenda og Kombinerede Tilgange til Undervisning

Hovedansøger: ZBC – Zealand Business College (ZBC)

Øvrige partnere: EUC Sjælland, VUC Storstrøm, Roskilde Handelsskole, Roskilde Tekniske Skole, HF & VUC Klar, HF og VUC Roskilde-Køge og Praxis.

Socialfonden Plus udgør prioritet 2 i det samlede socialfondsprogram 2021-2027.

Projektet indstilles til støtte fra Socialfonden Plus inden for prioritet 2.2.1, som bærer overskriften *'Kompetencer til fremtiden: regional indsats for at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser'*.

- Ansøgte regionale udviklingsmidler: 20 procent svarende til 3,4 mio. kr.
- Ansøgte socialfondsmidler: 10,3 mio. kr.
- Egenfinansiering: 3,4 mio. kr.
- Samlede budget: 17,1 mio. kr.

Projektets formål og baggrund

Projektet skal understøtte udviklingen og den regionale implementering af den kommende EPX-uddannelse – en ny praksisnær og tværfaglig ungdomsuddannelse målrettet unge, som i dag ikke fastholdes i de eksisterende uddannelsestilbud. Med lavere uddannelsesdeltagelse og højere frafald i Region Sjælland end landsgennemsnittet, er der behov for at udvikle nye og mere motiverende veje til ungdomsuddannelse.

Projektet leverer en række konkrete resultater:

- *Udvikling af mindst 16 nye undervisningsformater*
  Udviklingen vil ske fordelt på fire lokale delprojekter, der afspejler regionale forskelle i unges behov og institutionelle strukturer. Formaterne skal bidrage til den endelige udformning af EPX-uddannelsen og fungere som direkte modeller for fremtidig praksis.

- *Gennemførsel af minimum 30 lokale og tværgående prøvehandlinger*
  Gennem prøvehandlinger testes nye undervisningsformer i praksis med unge og munder ud i en manual med anbefalinger til skalering og videre brug i EPX-sammenhæng.

- *Involvering af over 1.000 unge*

De unge vil indgå som aktive medudviklere af nye uddannelsesforløb – ikke blot som deltagere, men som samskabende partnere. Herudover gennemføres en kortlægning blandt mindst 160 unge, som danner grundlag for løbende behovstilpasning.

- *Kompetenceudvikling af minimum 80 undervisere og vejledere*
  Undervisere og vejledere fra ungdomsuddannelserne vil opnå kompetenceudvikling gennem fire modulopbyggede kvalificeringsforløb. Efterfølgende gennemfører disse undervisere internt yderligere 10 forløb med op til 150 deltagere, hvilket sikrer bred institutionel forankring af projektets resultater.
- *Udarbejdelse af en digital videns- og værktøjspakke*
  Erfaringer, metoder og modeller fra projektet vil løbende blive samlet op i en egentlig videnspakke. Denne deles bredt med både deltagende og ikke-deltagende institutioner i regionen.
- *Formidling og forankring gennem seminarer og konference*
  Projektets resultater præsenteres og drøftes med hele den regionale uddannelsessektor og centrale aktører via seminarer og konference. Dette sikrer strategisk anvendelse af viden og input til den nationale udformning af EPX.

Effekt og værdi
Projektet styrker både det faglige og organisatoriske grundlag for EPX-uddannelsens implementering i Region Sjælland og øger unges motivation for og adgang til kompetencegivende uddannelser. Det adresserer direkte Regionen Sjællands strategiske målsætninger om at få flere unge i uddannelse og sikre geografisk og faglig dækning i hele regionen.

Projektet skaber konkrete, målbare og anvendelige resultater, som bidrager direkte til regionens uddannelsesmæssige ambitioner og understøtter udviklingen af en ny ungdomsuddannelse målrettet unge, som i dag ikke får fodfæste i de eksisterende tilbud.

<u>Finansiering</u>
I budget 2025 er der afsat 10 mio. kr. i alt til uddannelsesindsatser. Af disse midler er 3,5 mio. kr. øremærket til medfinansiering af projekter under Socialfonden Plus, heraf er der 0,8 mio. kr. tilbage i uforbrugte midler.
Udvalget besluttede den 11. marts, at Region Sjælland i lighed med tidligere annonceringsrunder vil bidrage med 20 procent i regionale udviklingsmidler. Finansieringen på 20 procent kan findes ved at udmønte yderligere 2,8 mio. kr. af de regionale budgetmidler afsat til uddannelsesprojekter, der har et overordnet sigte på at sikre 'mere uddannelse til flere' og ' flere uddannelsestilbud, der matcher det lokale behov for arbejdskraft'.

<u>Administrationens vurdering</u>
Projektet vurderes i høj grad at leve op til kravene i annonceringen under Socialfond Plus, prioritet 2.2.1 "Kompetencer til fremtiden". Det adresserer klart formålet om at udvikle og afprøve nye, fleksible og praksisnære undervisningsformer, der styrker unges adgang til og gennemførelse af kompetencegivende uddannelser – særligt målrettet unge, som i dag står udenfor de eksisterende systemer.

Projektet er i overensstemmelse med samtlige fem udvælgelseskriterier:

1. *Udvikling af nye uddannelsesformer:*
   Projektet introducerer praksisnære, tværfaglige og eksperimenterende undervisningsformater, der bryder med traditionelle skel mellem ungdomsuddannelser og bidrager til udviklingen af EPX-uddannelsen.
2. *Realisering af den regionale udviklingsstrategi:*
   Projektet understøtter målet om adgang til relevante og fleksible uddannelsestilbud i hele regionen – særligt i områder med lav dækning og høj andel af unge uden uddannelse.
3. *Målrettede undervisningsformer og læringsmiljøer:*
   Projektets aktiviteter fokuserer på at øge unges motivation og oplevelse af uddannelse som meningsfuld, bl.a. gennem prøvehandlinger og samskabelse med målgruppen.
4. *Bredt og forankret partnerskab:*
   Projektet samler otte uddannelsesinstitutioner på tværs af ungdomsuddannelseslandskabet og har dokumenteret kapacitet til at gennemføre Socialfondsprojekter.
5. *Økonomisk proportionalitet og målbare resultater:*
   Projektets output og resultatmål er tydeligt koblet til fondens overordnede effektmål, og det overstiger flere af Socialfondens måltal for bl.a. deltagere og udviklede metoder.

Samtidig sikrer projektets organisering og vidensdeling, at resultaterne har potentiale for bred regional forankring og langsigtet anvendelse. Det vurderes derfor, at projektet fuldt ud lever op til annonceringens formål og kriterier.

Videre proces
Såfremt udvalget godkender projektet, vil administrationen videregive udvalgets indstilling til Erhvervsstyrelsen. Herefter foretager Erhvervsstyrelsen legalitetskontrol af projektet, med henblik på at træffe beslutning om finansieringen fra Socialfonden.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Det regionale tilskud på 3,4 mio. kr. finansieres med regionale budgetmidler afsat til uddannelse i budget 2025.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Beslutning:
1. Der udmøntes regionalt tilskud på 3,4 mio. kr., svarende til 20 procent, at den samlede finansiering af projektforslag ”FAKTA – Fremtidens Agenda og Kombinerede Tilgange til Undervisning”.
2. Projektet indstilles til Erhvervsstyrelsen med henblik på tildeling af de 10,3 mio. kr. fra Socialfonden Plus.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. Bilag 1. Opsummerende projektbeskrivelse_ (DokID: 12407326 - EMN-2025-06412)
2. Bilag 2. Hovedansøgning_ (DokID: 12407327 - EMN-2025-06412)
3. Bilag 2a. Organisering (DokID: 12407332 - EMN-2025-06412)
4. Bilag 2b. Tidslinje (DokID: 12407330 - EMN-2025-06412)
5. Bilag 2c. Effektkæde (DokID: 12407333 - EMN-2025-06412)
6. Bilag 2d.. EPX delprojekt output (DokID: 12407334 - EMN-2025-06412)

7 (Åben) Orientering om lokoførersituationen på lokalbanerne

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-05077
Dok ID: 12392274

Resumé

Formandskabet for udvalget har taget initiativ til et dagsordenspunkt på udvalgsmødet, hvor administrationen svarer på en række fremsendte spørgsmål. Herunder om lokoførersituationen på lokalbanerne samt redegørelse af mulighederne for at samarbejde med Movia og Lokaltog om oprettelse af et tredje hold med opstart i 2026.

Indstilling

Administrationen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Formandskabet har den 27. september 2025 skriftligt fremsendt ønske om en sag på udvalgsmødet, hvor administrationen fremlægger forslag til finansiering samt en klar redegørelse af mulighederne for at samarbejde med Movia og Lokaltog om oprettelse af et tredje hold med opstart i 2026.

Nedenfor fremgår det indhold og de spørgsmål, som formandskabet har fremsendt, efterfulgt af administrationens svar. Overskrifterne er tilføjet redaktionelt.

<u>Forrige udvalgsmødet</u>
På forrige udvalgsmøde blev lokoførersituationen på lokalbanerne drøftet. Udvalget forventer på den baggrund, at Lokaltog iværksætter uddannelsen af et tredje uddannelseshold snarest muligt for hurtigst muligt at kunne realisere ny køreplan på Østbanen og ønsket om natbetjening, der efter dialog med kommunerne vil indgå i den kommende trafikbestilling.

Af sagen fremgår det at løsningen på udfordringen med mangel på lokomotivførere kræver oprettelsen af et tredje hold elever til lokomotivføreruddannelsen.

<u>Manglende lokoførere og oprettelse af hold</u>
Der mangler lokomotivførere til at håndtere den politisk ønskede udvidelse af betjeningen på Østbanen, nattoget samt til den forestående udfordring med at uddanne lokomotivførere til de nye batteridrevne tog.

Samtidig er der en væsentlig flaskehals i antallet af uddannede kørelærere/lokomotivinstruktører (LKI), hvilket kan begrænse kapaciteten for et tredje uddannelseshold.

Vi blev oplyst om, at hver lokomotivfører skal have specifik godkendelse til den enkelte lokalbane, hvilket øger presset yderligere på både lokomotivførere og kørelærere/LKI'er.

Den øgede trafikbestilling fra begge regioner presser lokomotivførernes arbejdsmiljø, hvilket kan føre til højere sygefravær og dermed skabe en negativ spiral. Derfor er det altafgørende at rekruttere flere lokomotivførere og kørelærer "LKI".

Vi forstod på Lokaltogs direktør, at oprettelse af det tredje hold kræver økonomisk finansiering fra regionerne samt en politisk beslutning, før iværksættelse kan ske.

Spørgsmål til administrationen
Efter at have læst beslutningen fra punktet er vi dog i tvivl om, hvorvidt denne politiske beslutning og finansiering er formelt godkendt, og vi har derfor følgende spørgsmål:

1. *Hvor finder regionen finansiering til et eventuelt tredje hold?*
2. *Hvornår starter det tredje hold, og er det formelt bestilt af regionen?*
3. *Er det tale om én enkelt oprettelse af et tredje hold, eller en kontinuerlig indsats med uddannelse af tre hold lokomotivførere årligt?*
4. *Har Lokaltog tilstrækkeligt med uddannede kørelærere/lokomotivinstruktører (LKI) til at kunne etablere og gennemføre tre hold årligt?*

Vi ser frem til at få afklaret ovenstående spørgsmål og sikre, at regionen formelt har handlet, så de nødvendige uddannelseskapaciteter kan etableres i tide.

Administrationens svar

1. Administrationen anbefaler, at opbygning af uddannelseskapacitet og uddannelsen af lokomotivførere finansieres af ikke forbrugte midler på bufferpuljen i 2025 såfremt det ikke kan finansieres indenfor kontrakten. Udvalget skal tage stilling til finansieringen i "Beslutning om igangsættelse af forsøg med natbetjening på lokalbanerne", der også er på dagsordenen på udvalgsmødet d. 21. oktober 2025.
2. Movia og Lokaltog oplyser nu, at der ikke oprettes et tredje uddannelseshold til lokomotivføreruddannelsen i 2026. Uddannelsen af de nødvendige lokomotivførere håndteres ved at udnytte kapaciteten fuldt ud på Lokaltogs to eksisterende hold samt uddanne ekstra 9 på eksterne eksisterende blandede hold.
3. Movia og Lokaltog oplyser, at den skitserede løsning vil sikre den fremtidige drift. Movia bekræfter at med overstående tiltag, vil både natdriften samt de øvrige driftsudvidelser, herunder Ny køreplan på Østbanen og forlængelsen af Tølløsebanen være garanteret. Der er af Lokaltog ikke taget stilling til, om der oprettes et tredje hold efter 2026.
4. Movia og Lokaltog oplyser, at det er nødvendigt at øge uddannelseskapaciteten med 10 ekstra kørelærere og to ekstra faglærere for efterfølgende at kunne uddanne flere lokomotivførere. Movia og Lokaltog anslår, at det vil koste 1 mio. kr. i 2026 og 0,8 mio. kr. i 2027.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Sagen tages til efterretning.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

8 (Åben) Beslutning om igangsættelse af forsøg med natbetjening på lokalbanerne

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-05077
Dok ID: 12369232

Resumé

Udvalget besluttede den 11. marts 2025 at udmønte midler til et 2-årigt forsøg med natdrift på lokalbaner, fredag og lørdag nat med timesdrift, under den forudsætning, at der kan opnås samfinansiering med kommunerne.

Grundet mangel på lokofører kan der ikke udrulles natdrift på alle banerne samtidig, og tidligst fra december 2027. Udvalget skal beslutte at igangsætte natbetjening og ekstra midler til uddannelse for at sikre så hurtig udrulning som muligt. Samtidig skal udvalget tage stilling til, om der skal indsættes togbusser, indtil der er lokoførere nok til at betjene banerne.

Indstilling

Administrationen indstiller at:

1. opstarte ekstra uddannelses af lokoførere og uddannelseskapacitet, som finansieres via 1,8 mio. kr. fra bufferpuljen i 2025, såfremt det ikke kan finansieres indenfor kontrakten.
2. natbetjening udrulles på Østbanen til december 2027, og efterfølgende på Odsherredbanen i sommeren 2029.
3. der fra juni 2026 indsættes midlertidige togbusser til natbetjening langs Østbanen frem til december 2027 og på Odsherredbanen frem til sommer 2029.
4. natbetjening igangsættes med 6 afgange i hver retning, natten til lørdag og søndag.
5. natbetjening på 8,7 mio. kr. finansieres ved at omprioritere midler fra indsatsen "Unge til uddannelse" samt anvende bufferpuljen i 2025.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Indledning

Udvalget besluttede på udvalgsmødet den 11. marts 2025 at udmønte midler til indsatsen for unge til uddannelse, herunder et 2-årigt forsøg med natdrift på lokalbaner, fredag og lørdag nat med timesdrift. Dog under den forudsætning, at der kan opnås samfinansiering med kommunerne.

Region Sjælland udsendte i slutningen af marts et brev til alle kommuner langs banestrækningerne med information om muligheden for samfinansiering og har siden haft en løbende dialog med kommunerne.

De fleste kommuner har nu behandlet sagen, og tilbagemeldingerne viser bred kommunal opbakning til natdrift på både Østbanen og Odsherredbanen.

Langs Tølløsebanen er Holbæk Kommune interesseret, Kalundborg og Sorø kommuner har takket nej, mens Slagelse Kommune endnu ikke har behandlet sagen.

Langs Lollandsbanen har Lolland Kommune takket nej tak til en udvidelse af den eksisterede natdrift, mens Guldborgssund Kommune ikke har givet en tilbagemelding.

Uddannelse af lokoførere

Region Sjælland ønsker at udvide driften og serviceniveauet på lokalbanerne. Herunder ny køreplan på Østbanen og indførelse af natbetjening.

Lokaltog opretter hvert år to lokoføreruddannelseshold, men Movia og Lokaltog vurderer, at ønsket om øget drift betyder, at det er nødvendigt at uddanne flere lokoførere end hidtil.

Opstart at natbetjening fra december 2026 har desværre vist sig ikke at være muligt. Lokaltog skal have tilstrækkeligt antal kørelærere til at gennemføre uddannelsens praktikforløb og et tilstrækkeligt antal faglærere, der kan stilles til rådighed for de erhvervsskoler, der gennemfører uddannelsens teoriforløb. Det vil være nødvendigt at bygge denne uddannelseskapacitet op først.

Lokaltog anslår, at det vil koste 1 mio. kr. i 2026 og 0,8 mio. kr. i 2027 at øge uddannelseskapaciteten med 10 ekstra kørelærere og to ekstra faglærere. Movia bekræfter at med overstående tiltag, vil både udrulning af natdriften samt de øvrige driftsudvidelser, herunder Ny køreplan på Østbanen og forlængelsen af Tølløsebanen være garanteret.

Administrationen foreslår, at den ekstra uddannelse finansieres via bufferpuljen i 2025. Der pågår drøftelser med Movia og Lokaltog omkring hvordan denne ekstra betaling forholder sig eksisterende kontrakt mellem Movia og Lokaltog.

Udrulningsplan

Movia og Lokaltog deltog på udvalgets møde den 2. september 2025, hvor de præsenterede en række forhold, der betyder, at Lokaltog ikke har mulighed for at implementere natdrift på alle banestrækninger samtidigt. Sammen med mangel på lokoførere, betyder indfasningen af nyt materiel i form af batteritog og udfordringer med vedligeholdelsen af det eksisterende aldrende togmateriale, at natbetjeningen må indføres gradvist over en årrække.

Lokaltog kan kun realisere et af følgende to scenarier for natbetjening:

1. Lollandsbanen og Østbanen fra december 2027 (K28). Odsherredsbanen og Tølløsebanen vil tidligst kunne ske efter marts 2029.
2. Lollandsbanen og Tølløsebanen fra december 2027 (K28). Østbanen og Odsherredsbanen vil tidligst kunne ske efter marts 2029.

Lokaltog og Movia vurderer, at der ikke kan indføres natbetjening på Odsherredbanen tidligere end marts 2029, da strækningen kræver flest lokomotivførere. Samtidig vil indførsel før 2029 karambolere med indkøring og testkørsel af nye batteritog samt etablering af lade infrastruktur.

Det er en forudsætning, at Lokaltog kan rekruttere de nødvendige lokomotivføreraspiranter i 2026 og 2027, og at de efterfølgende består uddannelsen.

Administrationens anbefaling

På baggrund af kommunernes tilbagemelding og Lokaltogs analyse anbefaler administrationen, at natbetjening udrulles på Østbanen med start december 2027.

Herefter udrulles natdrift på Odsherredbanen med start sommeren 2029.

Alle kommuner langs Østbanen har givet positiv tilbagemelding i forhold til samfinansiering. Flere af kommunerne havde allerede – før den aktuelle indsats for at få flere unge i uddannelse – efterspurgt natbetjening på Østbanen.

Natbetjening på Østbanen forventes at give 75.000 flere passagerer årligt, og binder op til den øvrige hyppige natbetjening i både Roskilde, Ølby og Køge, hvilket er med til at øge potentialet og give bedre sammenhæng i betjeningen. Natbetjening på Odsherredbanen forventes at give 40.000 flere passagerer årligt. I Holbæk er der enkelte nattoge til og fra København.

De øvrige baner

Natbetjening på Tølløsebanen forventes at give op til 20.000 flere passagerer, med en to-timers natdrift fredag og lørdag. Tølløsebanen har i dag 2-times aftendrift, og natdriften tænkes derfor fortsat i samme frekvens.

Da der mangler tilslutning til linjen fra kommunerne, anbefales det, at muligheden genbesøges efter forlængelsen til Holbæk Station, er trådt i kraft og batteritogene er sat i drift primo 2029. Dernæst vil der på dette tidspunkt ligge erfaringer fra natdrift på Østbanen.

Lollandsbanen har i dag allerede 2 natafgange i hver retning, men vil med tilbuddet kunne øge til fuld timesdrift. Det forventes at give 10.000 passager flere passagerer. Lolland Kommune er dog tilfredse med det eksisterende serviceniveau, og ønsker ikke at udvide.

Midlertidige togbusser

For at sikre at særligt de unge og øvrige passagerer allerede nu får gavn af natdrift, kan der indsættes togbusser som alternativ til togdriften på Østbanen og Odsherredbanen frem til der er lokoførere nok.

Movia har givet et overslag på indsættelse af togbusser.

- Togbus på Østbanen vil koste ca. 2,2 mio. kr. årligt, for timesdrift mellem Roskilde og Hårlev, og 2-timesdrift mod hhv. Rødvig og Faxe Ladeplads. Togbusserne skal køre i halvandet år, og vil samlet koste ca. 3,3 mio. kr.
- Togbus på Odsherredbanen vil koste ca. 1,8 mio. kr. årligt for timesdrift mellem Holbæk og Nykøbing Sjælland. Togbusserne skal køre i tre år, og vil samlet koste ca. 5,4 mio. kr.

Det vil i alt betyde en ekstra udgift på ca. 8,7 mio. kr. Togbusserne foreslås finansieret ved en omprioritering af midlerne til natdrift på lokalbanerne udmøntet under indsatsen "Unge til uddannelse" og de resterende midler af bufferpuljen i 2025. Regionen vil finansiere togbusserne som eneste bidragsyder, mens der vil være medfinansiering fra kommunerne, når det 2-årige forsøg med banedriften kan starte op.

Et mindre serviceniveau end timesdrift hele natten forventes at kunne nedsætte udgiften proportionelt. For begge baner er der taget udgangspunkt i 6 afgange i hver retning, herunder 3 mod hhv. Rødvig og Faxe Ladeplads. En eventuel halvering i antallet af afgange forventes tilsvarende at kunne nedsætte udgiften til det halve.

For begge baner gælder det, at der ikke alle steder kan køres parallelt med banen. Der vil derfor skulle lægges en fornuftig rutekørsel, der sikrer, at linjen dækker så meget så muligt, uden at have alt for store omvejskørsler. Hvis udvalget vælger at beslutte natdrift med togbusser, vil der i samarbejde med Movia blive udarbejdet forslag til linjeføringen.

Økonomi
Opbygning af uddannelseskapacitet vil betyde en merudgift på 1,8 mio. kr. Det anbefales, at bufferpuljen i 2025 benyttes til at finansiere dette, såfremt det ikke kan finansieres indenfor kontrakten.

Togbusser vil betyde en merudgift på 8,7 mio. kr. De anbefales finansieret ved omprioritering af midlerne til natdrift på banerne under indsatsen "Unge til uddannelse" og de resterende via bufferpuljen i 2025.

Der estimeres et tilstrækkeligt økonomisk rum på budgettet til kollektiv trafik i 2025 herunder fra bufferpuljen, som vil kunne finansiere ovenstående samtidigt med en eventuel efterregulering fra Movia.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Beslutning:

1. Udvalget besluttede at opstarte ekstra uddannelse af lokoførere og uddannelseskapacitet, som finansieres via 1,8 mio. kr. fra bufferpuljen i 2025, såfremt det ikke kan finansieres indenfor kontrakten.
2. Udvalget besluttede at natbetjening udrulles på Østbanen til december 2027, og efterfølgende på Odsherredbanen i sommeren 2029.
3. Udvalget besluttede at der fra juni 2026 indsættes midlertidige togbusser til natbetjening langs Østbanen frem til december 2027 og på Odsherredbanen frem til sommer 2029.
4. Udvalget besluttede at natbetjening igangsættes med 6 afgange i hver retning, natten til lørdag og søndag.
5. Udvalget besluttede at natbetjening på 8,7 mio. kr. finansieres ved at omprioritere midler fra indsatsen "Unge til uddannelse" samt ved at anvende bufferpuljen i 2025.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
.

9 (Åben) Beslutning om trafikbestilling

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-05750
Dok ID: 12366688

Resumé

Region Sjælland skal afgive trafikbestilling for 2026 til Movia. Administrationen indstiller et forslag til trafikbestillingen, der fastholder serviceniveauet i den kollektive trafik. Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt har tidligere på året besluttet at anbefale mindre tilføjelser og ændringer, der ligeledes indgår i det samlede forslag til trafikbestillingen for 2026.

Indstilling

Administrationen indstiller, at trafikbestilling for 2026 godkendes.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har ifølge Lov om Trafikselskaber ansvaret for den regionale kollektive trafikbetjening med regionale busser og lokalbaner. Hvert år afgiver Region Sjælland sin trafikbestilling til Movia, som fastlægger den regionale trafikbetjening for det kommende år.

<u>Forslag til trafikbestilling for 2026</u>
Forslag til Region Sjællands trafikbestilling indeholder den eksisterende bus- og lokalbanebetjening, herunder den allerede bestilte Ny køreplan på Østbanen til køreplanskiftet december 2026. Trafikbestillingen er den sidste for Region Sjælland inden dannelsen af Region Østdanmark pr. 1. januar 2027.

Budgettet for trafikbestilling 2026 er indarbejdet i Regionsrådets budgetaftale 2026, som vedtaget på regionsrådsmøde den 23. september 2025.

Udgiften stiger fra 2025 til 2026. Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde er orienteret om udviklingen på udvalgsmødet den 2. september 2025 og herunder orienteret om, at dette ikke ændrer på konklusionerne bag den langsigtede økonomiske plan for kollektiv trafik, der blev behandlet på i Forretningsudvalget den 17. juni 2025.

Baggrunden for udgiftsstigningen er kort opsummeret:

- Fremskrivning fra 2025 prisniveau til 2026 prisniveau
- Engangsudgift på 7,4 mio. kr. som følge af indførelsen af nyt rejsekort
- CO_2-afgift på ca. 8,4 mio. kr., som var kendt, men først nu indgår i Movias budget

- En række mindre bevægelser i både positiv og negativ retning pga. ændrede forventninger til passagerindtægterne

Udgifter til Region Sjællands trafikbestilling 2023-2026

Mio. kr. (lb. Priser)

År	2023	2024	2025	2026
Trafikbestilling budget	375,4	404,7	402,4	431,8
Trafikbestilling regnskab	398,3	402,9	416,4*	-
Difference	22,6	-1,8	14,0	-

Note:
Et minus i difference betyder et mindre forbrug
**Estimat 1 fra Movia*

<u>Tilføjelser til eksisterende serviceniveau i trafikbestilling 2026</u>
Udvalget har tidligere besluttet at anbefale en permanentgørelse af buslinje 102A's linjeføring mellem Præstø og Køge, en ændret linjeføring for buslinje 420 mellem Slagelse og Holbæk, og en omlægning af buslinje 620R mellem Næstved og Præstø.

Tilføjelserne er anbefalet af udvalget og er kort beskrevet nedenfor.

<u>Permanentgørelse af buslinje 102A's linjeføring</u>
Linje 102A er en regional busrute, der kører mellem Præstø Station og Køge Station primært via Vordingborgvej (Rute 151) med timesdrift. Fra Herfølge indgår bussen som en del af A-busbetjeningen mod Køge.

Udvalget besluttede den 9. september 2022 at ændre linjeføringen for buslinje 102A med virkning fra køreplanskiftet i april 2023. Omlægningen blev besluttet som et treårigt forsøg.

Ændringen indebar, at linjen fremover betjener Tureby Station, hvor der fra samme tidspunkt blev indført direkte togforbindelser til Ølby, Køge Nord og København. Dermed fik passagerer på den sydlige del af linjen mod Ølby, Køge Nord og København en markant kortere rejsetid (op til 23 min.) ved at kunne skifte til toget mod København allerede på Tureby Station, i stedet for først at skifte til tog på Køge Station.

Forsøgsperioden gav en stigning på 12 % i passagerantallet, der benytter bussen mellem Præstø og

Tureby. Udvalget valgte derfor på udvalgsmødet den 24. juni 2025 at anbefale, at ændringen gøres permanent ved trafikbestilling 2026.

Ændret linjeføring for buslinje 420 mellem Slagelse og Holbæk

Udvalget besluttede på udvalgsmødet den 24. juni 2025 at anbefale, at der med trafikbestilling 2026 skal være fast timesdrift på alle afgange på buslinje 420 mellem Slagelse og Holbæk, og at linjeføringen skal gå over Dianalund. Udvalgets anbefaling var under forudsætning af, at Sorø Kommune også bidrager til finansieringen.

Udvalgets behandling skete på baggrund af henvendelser fra borgere og politikere i Sorø Kommune, der ønsker, at linje 420 mellem Slagelse Station og Holbæk Station kører via Dianalund. Det var særligt med fokus på unge, der skal til uddannelse i Slagelse.

Linje 420 har i dag timesdrift i dagtimerne på hverdage og 2-times drift aften/weekend. Linjen har et tilskud på 5,7 mio. kr. (budget 2025) og kører uden om Dianalund. Med udvalgets anbefaling vil der nu være timesdrift i dagtimerne samt aften og weekend, og alle afgange vil køre via Dianalund.

Ændringen forventes at give en samlet passagervækst i den kollektive trafik på 75.000, men samtidig et tab på 5 % af passagererne på Tølløsebanen, hvilket svarer til 25.000 årligt.

Det betyder i alt et øget tilskud til linje 420 på 2,3 mio. kr., samt et øget tilskud på 0,5 mio. kr. til Tølløsebanen.

I Sorø Kommunes budgetforlig for 2026-2029 er der afsat et kommunalt tilskud på 1 mio. kr. årligt til samfinansiering af linjen, så merudgiften for Region Sjælland vil være på 1,8 mio. kr.

Omlægning af buslinje 620R mellem Næstved og Præstø

Næstved Kommune har udarbejdet en udviklingsplan for den kollektive trafik. I den forbindelse foreslås linje 620R omlagt i Næstved Kommune, så der køres via Kasernen og Ring Øst i stedet for den linjeføring, der i dag kører ad Gl. Præstøvej.

Ændringen vil betyde, at linje 620R vil komme tættere på en række uddannelsesinstitutioner bl.a. EUC og HTX og vil nu betjene kasernen samt på sigt et nyt byudviklingsområde.

I det hele taget vil ruten nu køre ad en mere bebygget vej. På den strækning linje 620R ikke længere vil betjene, vil der stadig være kommunal busbetjening.

Movia vurderer, at omlægningen vil tilføre linje 620R ca. 65.000 nye passagerer, svarende til en stigning på ca. 30 procent, og betyde en besparelse i tilskuddet til buslinjen på ca. 500.000 kr.

Udvalget besluttede på udvalgsmødet den 24. juni 2025 at anbefale omlægningen af buslinje 620R ved trafikbestillingen for 2026 under forudsætning af vedtagelsen af Næstved kommunes udviklingsplan. Omlægningen af buslinje 620R er ikke en del af budgettet, men giver forventeligt en besparelse på ca. 0,5 mio. kr.
Næstved Kommune vedtog udviklingsplanen i byrådet d. 7. oktober 2025.

Langsigtet økonomisk plan

Udvalget har valgt at igangsætte en række forsøgsordninger i den kollektive trafik, der skal få flere passagerer i den kollektive trafik, samt understøtte nye mobilitetsløsninger især i landområderne.

Det gælder følgende 2-årige forsøg:

- Opgradering til R-net drift på to buslinjer. Linje 240 (Ringsted-Roskilde) og linje 680 (Næstved-Ringsted)
- Natbetjening på lokalbanerne

Opgraderingen af R-nettet blev igangsat i juni 2025, og natbetjeningen på lokalbanerne forventes udrullet fra december 2027.

På Forretningsudvalgets møde den 17. juni 2024 blev det godkendt, at forsøgene gennemføres som planlagt og lægges ind i den langsigtede økonomiske plan.

Med baggrund i dette indgår disse forsøgsordninger med opgraderinger af linje 240 og 680 og natbetjeningen på lokalbanerne allerede nu i trafikbestillingen for 2026. Dermed vil de fremadrettet også indgå på lige fod med det øvrige serviceniveau i overslagsårene i Movias budgetter.

Beslutning om udrulning af natbetjeningen på lokalbanerne behandles af Udvalget på mødet den 21. oktober 2025.

Den langsigtede økonomiske plan behandles på udvalgets møde den 9. december 2025 og efterfølgende i Regionsrådet.

Udmøntning af 5 mio. kr. til kollektivtrafik fra budgetaftale 2026
Udover selve Trafikbestilling 2026 behandler udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde på samme møde den 21. oktober 2025 en sag om udmøntning af en pulje på 5 mio. kr.

Puljen er fra budgetaftale 2026 og målrettet kollektiv trafik. Af budgetaftalen fremgår det, at puljen skal udmøntes til indsatser, der understøtter implementeringen af Trafikplan 2025. Af hensyn til balancen i den langsigtede økonomiske plan udmøntes puljen til enten etårige indsatser eller forsøgsordninger. På den baggrund indgår indsatserne ikke som en del af sagen om Trafikbestilling til Regionsrådet.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Anbefalet.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

10 (Åben) Beslutning om udmøntning af budgetaftalen til initiativer omkring Trafikplan 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-08467
Dok ID: 12376408

Resumé

Regionsrådet i Region Sjælland vedtog den 19. august 2025 plan for den fremtidige regionale kollektive trafikbetjening i form af Trafikplan 2025. I budgetaftalen for 2026 er afsat 5 mio. kr. til arbejdet med at udmønte trafikplanen. Udvalget skal prioritere en overordnet fordeling af de afsatte 5 mio. kr.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget peger på et eller flere initiativområder, de afsatte 5. mio. kr. prioriteres til.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Regionsrådet vedtog den 19. august 2025 plan for den fremtidige regionale kollektive trafikbetjening i form af Trafikplan 2025.

I budgetaftalen for 2026 er der afsat 5 mio. kr. til arbejdet med at udmønte trafikplanen. Initiativer til udmøntningen afgøres af udvalget.

Arbejdet med udmøntningen af Trafikplanen er et pågående arbejde i samarbejde med Movia. Dette vil i højere og højere grad samtidigt ske i tæt samarbejde med Region Hovedstaden i forbindelse med forberedelsen og dannelsen af den nye Region Østdanmark. Trafikbestillingen for 2027 forventes koordineret mellem de to eksisterende regioner.

Der er således ikke på nuværende tidspunkt udarbejdet helt konkrete forslag til implementering af Trafikplanen, men i forbindelse med vedtagelsen er der etableret et overblik over, hvilke emner, som vil være relevante.

Nedenfor er der opstillet forslag til en række initiativområder med tilhørende økonomi.

Det tages samtidigt som udgangspunkt, at initiativerne er tidsbegrænsede af hensyn til balancen i udvalgets arbejde med en langsigtet økonomisk plan. Der kan være tale om driftsforsøg eller analyser. Alle forslag til initiativer peger fremad i forhold til Trafikplan 2025.

Forslag til initiativområder

Nedenstående forslag er opstillet i prioriteret rækkefølge men alle er relevante. Movia har udarbejdet et mindre baggrundskatalog, som indeholder yderligere oplysninger omkring driftsforsøgene, som indgår i forslag 2, 3 og 4. Baggrundskataloget *vedlægges*.

1. ”Sjælland baner vejen frem”

   Analyse og forslag til etablering af den Sjællandske timemodel. Dette er et højt prioriteret ønske i ”Sjælland baner vejen frem”. Timemodellen skal muliggøre rejsetider med tog på maksimalt en time til og fra København. Prioriterede rejserelationer er til Kalundborg og Nykøbing, men modellen kan med fordel udvides - herunder også i forhold til lokalbanerne. Specielt rejsetiderne til Kalundborg er langt fra den ønskede ene time. For at komme videre med denne vigtige forbindelse skal der opstilles et helt konkret forslag. Relevante kommuner inddrages.

   Udgift 1 mio. kr.

2. ”Bedre opkobling til regionale rejsemål”

   Driftsforsøg med forlængelse af buslinje 460R (Sorø – Ringsted) og buslinje 420 (Slagelse – Holbæk) til uddannelsesinstitutioner, som er et prioriteret regionalt rejsemål. Buslinje 460R forlænges i begge ender og buslinje 420 i Slagelse. Forlængelsen vil være på 1-2 afgange morgen og 3-4 eftermiddag.

   Udgift 2,4 mio. kr. for et 2-årigt driftsforsøg.

3. ”Øget frekvens på hverdage og weekender”

   Driftsforsøg med øget frekvens på buslinje 260R (Ringsted – Køge). Der er to mulige forsøg. Det ene er at øge frekvensen fra timesdrift til halvtimesdrift aften og weekend. Buslinjen vil derefter konsekvent have halvtimesdrift. Det andet er at øge frekvensen fra timesdrift til halvtimesdrifts på lørdage og søndage mellem ca. kl. 7.00 til ca. 20.00, svarende til hverdagsbetjening.

   a. Halvtimesdrift alle dage. Udgift 4,4 mio. kr. for et 2-årigt driftsforsøg.

   b. Halvtimesdrift lørdag/søndage mellem ca. kl. 7.00 til ca. 20.00. Udgift 2 mio. kr. for et 2-årigt driftsforsøg.

4. ”Betjeningskoncept for øvrige linjer”

   Driftsforsøg med udvidet kørsel på en buslinje, der ikke er i R-nettet herunder arbejde med betjeningskoncepter for disse buslinjer. Der vurderes at være muligheder i buslinjerne 540 (Holbæk – Ringsted) og buslinje 560 (Nykøbing Sjælland – Holbæk) til at overgå til timesdrift. I dag er der kun timesdrift på hverdage morgen og eftermiddag. Timesdriften tænkes etableret på hverdage hele dagen og i weekenden fra ca. kl. 7.00 til ca. 20.00. Det vurderes, at der umiddelbart er mest potentiale i buslinje 540 uden for ”skole/uddannelsestiden” fordi den binder de to større byer Holbæk og Ringsted sammen med en række mindre byer.

   a. Timesdrift 540 (Holbæk – Ringsted). Udgift ca. 4,6 mio. kr. for et 2-årigt driftsforsøg.

b. Timesdrift 560 (Nykøbing Sjælland – Holbæk). Udgift ca. 3,8 mio. kr. for et 2-årigt driftsforsøg.

5. ”Analyse af fremtidens R-bus”

   Hvordan kunne mere højklasset busmateriel på udvalgte R-buslinjer eller tilsvarende se ud f.eks. ift. komfort, mulighed for arbejde, medtagning af cykler osv. Hvilke linjer kunne være relevante i forhold til opgraderet materiel. Et realistisk inspirationsstudie.

   Udgift 0,5 mio. kr.

6. Analyse af den fremtidige regionale kollektive trafikbetjening af Kalundborg efter motorvejens åbning og idriftsættelse af den store udbygning af Novo. DSB/statens betjening og den kommunale betjening indtænkes.

   Udgift 0,5 mio. kr.

Supplerende overvejelser:

a) ”Etablering af natdrift”. Forsøg med natdrift på R-buslinjer vil være relevant. Det vurderes dog som værende mest hensigtsmæssigt at afvente dannelsen af Region Østdanmark, fordi de to regioner har forskellige finansieringsmodeller. Region Sjælland har kommunal medfinansiering, det har Region Hovedstaden ikke.

b) ”Opgradering af lokalbanestationer”. Det kunne være relevant med passagerrettede opgraderinger af lokalbanestationerne f.eks. i forhold til ventefaciliteter, tilgængelighed, perroner og tryghed. Kan bygge videre på eksisterende forsøg. Det hænger dog sammen med fornyelses- og anlægsprojekter på lokalbanerne. Disse er som et hele behandlet i den langsigtede økonomiske plan for den kollektive trafik. I denne skal de forelægges særskilt til beslutning og vil formentlig i stor udstrækning kunne og skulle lånefinansieres. Men det er en mulighed at afsætte et beløb til udmøntning.

<u>Administrationens anbefaling.</u>

- Forslag 1. Analyse og forslag til etablering af den Sjællandske timemodel. Indsatsen er højt prioriteret i Sjælland baner vejen frem, som ligeledes indgår, som en del af Trafikplan 2025. Estimat 1 mio. kr.
- Forslag 2. Forlængelse af buslinje 460R (Sorø – Ringsted) og buslinje 420 (Slagelse – Holbæk) til uddannelsesinstitutioner. Estimat 2,4 mio. kr.
- Forslag 3b. Halvtimesdrift på buslinje 260R (Ringsted – Køge) på lørdag/søndage mellem ca. kl. 7.00 til ca. 20.00. Estimat 2 mio. kr.

Dette vil svare til en samlet pakke på omkring 5 mio. kr.

<u>Videre proces</u>

Udvalget peger på et eller flere initiativområder, som der så vil blive arbejdet videre med.

Alle de nævnte driftsforsøg kan opstartes sommeren 2026 ved udvalgsbeslutning inden 1. november 2025. Det vil sige på nærværende udvalgsmøde.

Opmærksomheden henledes på efterfølgende sag på udvalgsmødets dagsorden ”Beslutning om prioritering af uforbrugte midler”. Der vil ligeledes under denne sag være mulighed for at beslutte og bevilge midler til de oplistede forslag.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget besluttede at prioritere anvendelsen af ca. 3,4 mio. kr. af de afsatte 5 mio. kr. til følgende to initiativområder. De resterende 1,6 mio. kr. overføres til frie midler, der kan anvende til andre projekter:

1. Ca. 1 mio. kr. prioriteres til analyse og forslag til etablering af den Sjællandske timemodel. Dette er et højt prioriteret ønske i ”Sjælland baner vejen frem”.
2. Ca. 2,4 mio. kr. prioriteres til et 2-årigt driftsforsøg vedrørende bedre opkobling til regionale rejsemål.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
1. Katalog Reg. Sj (DokID: 12405120 - EMN-2024-08467)

11 (Åben) Beslutning om prioritering af uforbrugte midler

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-07571
Dok ID: 12355322

Resumé

Udvalget skal prioritere og udmønte uforbrugte midler til projekter inden for Regional Udvikling. Midlerne stammer fra:

1. *Uforbrugte budgetmidler til uddannelse*
2. *Uforbrugte budgetmidler til kollektiv trafik*
3. *Tilbageløbsmidler fra afsluttede projekter*

Alle midler skal være udmøntet inden udgangen af 2025. En del af de foreslåede projekter udmøntes med nærværende sag, mens øvrige er foreløbige prioriteringer. Sidstnævnte skal kvalificeres yderligere og forelægges udvalget til endelig beslutning på mødet den 9. december 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. 4,0 mio. kr. af uddannelsesmidlerne prioriteres til:
    - 2,0 mio. kr. til *Øget lærlingetrivsel gennem bedre lærlingeledelse*
    - 2,0 mio. kr. til *Etablering af en regional uddannelseskommission*

2. de resterende midler inden for kollektiv trafik ved regnskabsafslutningen for 2025 udmøntes til nedbringelse af vedligeholdelsesefterslæb på lokalbanerne

3. 6,7 mio. kr. af tilbageløbsmidler i 2025 fordeles som følger:
    - 1,0 mio. kr. prioriteres til videreførelse af *Educational Pathways*
    - 0,7 mio. kr. udmøntes til udtrædelse af projekterne *Dannelsesregion* og *Green Mobility Shift*
    - 2,0 mio. kr. prioriteres til styrket indsats mod PFAS-forurening
    - 3,0 mio. kr. udmøntes til initiativer i forlængelse af *Trafikplan 2025*

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Udvalget skal træffe beslutning om prioritering og udmøntning af uforbrugte midler inden udgangen af 2025. Midlerne stammer fra følgende tre kategorier:

1. *Uforbrugte budgetmidler til uddannelse*

2. *Uforbrugte budgetmidler til kollektiv trafik*
3. *Tilbageløbsmidler fra afsluttede projekter*

De tre kategorier skal behandles hver for sig og fremgår af sagsfremstillingen med denne opdeling. For en uddybning af projekterne i sagsfremstillingen se bilag "uddybning af forslåede projekter og indsatser finansieret med uforbrugte midler', som er *vedlagt*.
Ift. tilbageløbsmidler fra afsluttede projekter, så kendes et mere eksakt tal mod årets afslutning. Derfor foreslår administrationen i denne sag alene at disponere det kendte tilbageløb på 8,6 mio. kr. Resterende midler udmøntes således på udvalgets møde den 9. december 2025.

1. Uforbrugte midler til uddannelse

Af de 10 mio. kr., der blev afsat i budget 2025 til uddannelse, resterer 4 mio. kr. til udmøntning. Administrationen har afsøgt mulighederne for projektsamarbejder med de regionale uddannelsesaktører og foreslår på den baggrund, at udvalget indstiller de to foreslåede projekter, som administrationen kan arbejde videre med frem til udvalgets møde i december 2025.
På baggrund af dialog med uddannelsesaktørerne anbefales følgende prioritering:

- *Øget lærlingetrivsel gennem bedre lærlingeledelse* – 2 mio. kr.
- *Etablering af en regional uddannelseskommission* – 2 mio. kr.

Administrationen anbefaler begge projekter, da de vurderes at have stor effekt ift. arbejdsmarkedets behov.

2. Uforbrugte midler til Kollektiv trafik – vedligeholdelsesefterslæb på lokalbanerne

Der er en række afdrag, som mod forventning ikke bliver udmøntet i år 2025, herunder blandt andet til ladeinfrastruktur og til renovering af Østbanen.
Det endelige beløb fastlægges ved regnskabsafslutning og afhænger bl.a. af Movias efterregulering. Den foreløbige forventning er 10-15 mio. kr. i 2025.
Administrationen anbefaler, at ikke forbrugte budgetmidler indenfor kollektiv trafik udmøntes til at nedbringe vedligeholdelsesefterslæbet på lokalbanerne. Dette vil fremrykke vedligeholdelsesinvesteringer i Lokaltog samt forbedre den økonomiske balance de første år i udvalgets langsigtede økonomiske plan.

3. Tilbageløbsmidler fra afsluttede projekter

Det forventes, at der i alt frigøres op til 10 mio. kr. i tilbageløbsmidler i Regional Udvikling. Midlerne stammer fra tilbageløb fra udviklingsprojekter, som er afsluttet på ordinær vis samt tilbageløb fra projekter, der er omfattet af opgavebortfald grundet sundhedsreformen. Grundet sundhedsreformen og det deraf følgende opgavebortfald er beløbet større end normalt i 2025.
De forventede 10 mio. kr. i tilbageløbsmidler stammer i forventede hovedtal fra følgende områder:

Område	**Forventet tilbageløb**
Projekter omfattet af opgavebortfald	5,0 mio. kr.
Kollektiv trafik	3,4 mio. kr.
Uddannelse	1,0 mio. kr.
Jordforurening og råstofområdet	0,5 mio. kr.
Grænseregionalt	0,1 mio. kr.
I alt	**Ca. 10,0 mio. kr.**

Udmøntning af tilbageløbsmidler

Det endelige tal for tilbageløbsmidler kendes først ved årets afslutning. Derfor foreslår administrationen i denne sag alene at disponere et kendt tilbageløb på 8,6 mio. kr. Resten af midlerne udmøntes, når tilbageløbet kan opgøres mere eksakt. Udvalget forelægges således denne sag som første udmøntning, mens de resterende midler udmøntes på udvalgets møde den 9. december 2025.

Oversigt over forslag til udmøntning

Område	**Udmøntning**
Allerede besluttede disponeringer:	
- *Udviklingsprojekt med Fonden Femern Belt Development 2026*	*0,9 mio. kr.*
- *Administrativ understøttelse af Sjællands Udviklingsalliance 2026-2027*	*1,0 mio. kr.*
Uddannelse:	1,0 mio. kr.
- ”Educational Pathways Zealand”	
Tilpasning af ressourcer:	
- ”Dannelsesregionen”	0,3 mio. kr.
- ”Green Mobility Shift”	0,4 mio. kr.
Jordforurening / PFAS:	
- Styrket PFAS-indsats	2,0 mio. kr.
Kollektiv trafik:	
- Initiativer til udmøntning af ”Trafikplan 2025”	3,0 mio. kr.
I alt	**8,6 mio. kr.**

Indsatserne for udmøntning af tilbageløbsmidler beskrives herunder.

Allerede besluttede disponeringer: 1,9 mio. kr.

På Forretningsudvalgsmødet den 17. juni blev det allerede besluttet at finansiere to indsatser med tilbageløbsmidler. Det drejer sig om:

- 0,9 mio. kr. til Fonden Femern Belt Development. Projektet skal sikre et bæredygtigt finansieringsgrundlag fremadrettet i Fonden Femern Belt Development.

- 1,0 mio. kr. til Sjællands Udviklingsalliance. Projektet skal sikre den administrative understøttelse af Sjællands Udviklingsalliance i aftaleperioden 2026-2027 og samtidig lede til en omorganisering af den administrative understøttelse efter 2027.

Rest til disponering nu: 6,7 mio. kr.

Administrationen anbefaler at udvalget prioriterer op til 6,7 mio. kr. på indeværende møde og et evt. resterende tilbageløb på sit møde den 9. december. Administrationen anbefaler, at udvalgets drøftelser tager afsæt i følgende fordeling:

Uddannelse

Educational Pathways Zealand er et partnerskab mellem RUC, Professionshøjskolen Absalon, Zealand Business College (ZBC) og Slagelse Kommune med støtte fra Region Sjælland. Formålet er at udvikle fleksible og gennemsigtige uddannelsesveje for unge i Vestsjælland, særligt dem med behov for ekstra støtte. Projektet er startet som et forprojekt i 2025 med en bevilling på 1 mio. kr.,

og kan - ved yderligere støtte - udvides med konkrete prøvehandlinger. Administrationen anbefaler, at projektet udvides med:

- 1,0 mio. kr. til videreførelse af *Educational Pathways Zealand*

Tilpasning af ressourcer
I løbet af 2025 er der løbende sket en tilpasning af medarbejderressourcerne i Regional Udvikling som en konsekvens af Sundhedsreformens opgavebortfald. I det lys anbefaler administrationen at udtræde af to EU-projekter, som har vist sig at kræve mange medarbejderressourcer blandt andet i form af rejseaktiviteter og møder svarende til hhv. 0,5 og 0,4 årsværk. Med denne medfinansiering vil projekterne fortsat kunne gennemføres – dog uden Region Sjællands deltagelse.

- 0,3 mio. kr. til udtrædelse af EU-projekt, Dannelsesregion.
- 0,4 mio. kr. til udtrædelse af EU-projekt, Green Mobility Shift.

Jordforurening / PFAS
I budgetaftalen for 2026 er der afsat en pulje på 5 mio. kr. til at understøtte det fortsatte udviklingsarbejde til udbedring af PFAS-forurening med nye initiativer. Tunhøj-området er imidlertid blandt landets mest belastede ift. PFAS og har stor betydning for grundvandsindvinding. Administrationen anbefaler, at PFAS-indsatsen i Tunhøj-området styrkes med yderligere 2 mio. kr., grundet områdets høje forureningsgrad og væsentlige drikkevandsinteresser. Midlerne anvendes til opsporing, undersøgelser og eventuel oprensning. Midlerne udmøntes endeligt af Udvalget for grøn omstilling den 1. december 2025.

- 2,0 mio. kr. til styrket PFAS-indsats

Kollektiv trafik
Under andet punkt på denne dagsorden skal udvalget udmønte 5 mio. kr. fra budget 2026 til initiativer, der understøtter arbejdet med Trafikplan 2025. I sagen er opstillet en række forslag i prioriteret rækkefølge. Udvalget kan vælge at bevillige tilbageløbsmidler til nogle af de initiativer, som ikke blev prioriteret på dette dagsordenspunkt.
Administrationen anbefaler at udvalget udmønter 3,0 mio. kr. til initiativer, som ikke blev prioriteret på dagsordenspunktet 'Beslutning om udmøntning af budgetaftalen til etårige projekter i Trafikplan 2025'.

- 3,0 mio. kr. til initiativer til udmøntning af Trafikplan 2025.

Det anbefales at midlerne udmøntes til projektet "Driftsforsøg med udvidet kørsel på en buslinje, der ikke er i R-nettet". Det bemærkes at de 3 mio. kr. er mindre end omkostningen til det foreslåede 2-årige forsøg, som fremgår af bilaget. Administrationen kan imidlertid tilpasse projektet, så forsøgsperioden enten gøres kortere, eller at bibeholde den eksisterende køreplan om søndagen.
Der vil forventeligt være dokumenteret yderligere tilbageløbsmidler forud for udvalgets møde den 9. december. På mødet vil udvalget skulle tage stilling til, hvorvidt projektet skal prioriteres i fuld skala fremfor andre projektideer.
<u>Den videre proces</u>
Nogle af de foreslåede projekter udmøntes med denne sag, mens andre er foreløbige prioriteringer. Administrationen arbejder videre med de projekter, som udvalget peger på og disse forelægges udvalget til endelig beslutning på mødet den 9. december 2025.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, som kræver særlig stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget besluttede at prioritere:

1. 2,0 mio. kr. af uddannelsesmidlerne prioriteres til:
    a. 2,0 mio. kr. til *Øget lærlingetrivsel gennem bedre lærlingeledelse*
2. De resterende midler inden for kollektiv trafik ved regnskabsafslutningen for 2025 udmøntes til nedbringelse af vedligeholdelsesefterslæb på lokalbanerne.
3. 6,7 mio. kr. af tilbageløbsmidler i 2025 fordeles som følger:
    a. 1,0 mio. kr. prioriteres til videreførelse af *Educational Pathways*
    b. 0,7 mio. kr. udmøntes til udtrædelse af projekterne *Dannelsesregion* og *Green Mobility Shift*
    c. 2,0 mio. kr. prioriteres til styrket indsats mod PFAS-forurening
    d. 3,0 mio. kr. af tilbageløbsmidlerne plus ca. 1,6 mio. kr. af budgetmidlerne 2026, der var øremærket kollektiv trafik udmøntes til initiativer i forlængelse af Trafikplan 2025. Midlerne skal udmøntes til et to årigt driftsforsøg med timedrift på linie 540 (Holbæk-Ringsted). Udvalget besluttede desuden at administrationen skal afsøge yderligere muligheder for at iværksætte tryghedsskabende initiativer.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. BILAG - Uddybning af forslåede projekter og indsatser finansieret med uforbrugte midler (DokID: 12405557 - EMN-2025-07571)

12 (Åben) Beslutning om høringssvar til miljøkonsekvensvurderingen af Næstved-Rønnede motorvejen

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2023-09299
Dok ID: 12370722

Resumé

Vejdirektoratet har sendt opdateret Miljøkonsekvensvurdering (MKV) af Næstvedmotorvejen i offentlig høring. Motorvejen indgår i Infrastrukturplan 2035.

Motorvejen var et højt prioriteret ønske fra Region Sjælland og kommunerne. Anlægget af motorvejen har en høj og robust samfundsøkonomisk forrentning på 6 procent, som skal sammenholdes med ca. 3,2 procent, som er det officielle forrentningskrav. Der vurderes ikke, at der er uventede eller væsentlige negative miljøkonsekvenser af projektet.

Udvalget skal behandle forslag til et kort positivt høringssvar.

Indstilling

Administrationen indstiller, at det fremlagte høringssvar godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Vejdirektoratet har sendt miljøkonsekvensvurdering (MKS tidligere VVM) for anlæg af ny motorvej mellem Næstved og Rønnede/Sydmotorvejen i offentlig høring med høringsfrist den 31. oktober 2025. Region Sjælland har deltaget i arbejdet gennem en tilknyttet teknikergruppe sammen med Næstved og Faxe kommuner. Sammenfattende rapport er *vedlagt*.

Næstved motorvejen har været højt prioriteret i regionens og kommunerne fælles infrastrukturønsker og prioriteringer i Sjælland baner vejen frem. Dette var med til at sikre, at etableringen af Næstvedmotorvejen indgår i Infrastrukturplan 2035 fra 2021.

Næstvedmotorvejen indgår som en delstrækning i den Sjællandske Tværforbindelse, som er en samlet motorvejsforbindelse mellem Rønnede (Sydmotorvejen og Femern) - Næstved, Slagelse (Vestmotorvejen og Storebælt) og Kalundborg (Kalundborgmotorvejen og Havn). Den sjællandske Tværforbindelse er et højt prioriteret ønske i den nuværende Sjælland baner vejen frem.

Anlæg

Projektet omfatter anlæg af en ca. 14 km. lang 4-sporet motorvej mellem Næstved og Sydmotorvejen ved Rønnede med en forudsat hastighed på 130 km/t.

Den samlede anlægsbevilling fra Infrastrukturplan 2035 er på 1,985 mia. kr. i 2025-prisniveau. Anlægsudgifterne til det oprindeligt forudsatte projekt er på op til 2,342 mia. kr. Den væsentligste årsag angives at være stigende priser på anlægsopgaverne.

Det fremlagte projekt er derfor blevet tilpasset med en række fravalg for at overholde bevillingen:

- Reduktion af motorvejens samlede tværsnit med op til 2,5 m.
- Anlæg af kun en vognbane i hver retning (inkl. nødspor) mellem Vester Egede og Sydmotorvejen
- Reduktion af 2 faunapassager ved Boserup og Vester Egede med op til 30 m.
- Udbygning af 2 samkørselspladser ved Rønnede
- Fjernelse nødspor på ramper.

En del af disse fravalg samt andet indgår som mulige tilvalg, hvis der bevilges midler ud over bevillingen. Der er skitseret tilvalg for op til 209,1 mio. kr. Fravalg og tilvalg fremgår af rapporten side 7 - *vedlagt*.

Næstved og Faxe kommune vurderer de skitserede fravalg i anlægsprojektet som problematiske i forhold til mobilitet/fremkommelighed, sikkerhed og miljø, hvilket vil fremgå af deres høringssvar.

Samfundsøkonomi

Anlægget af Næstvedmotorvejen har en positiv samfundsøkonomisk værdi på ca. 2 mia. kr.

Dette svarer til en samfundsøkonomisk forrentning på 6 procent. Dette er en høj forrentning blandt andet sammenlignet med det officielle forrentningskrav på ca. 3,2 procent.

Der er gennemført en række følsomhedsanalyser som viser, at den positive samfundsøkonomi er robust overfor store ændringer i anlægspriser og tidsgevinster.

Miljømæssige konsekvenser

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes konsekvenserne for miljøet omkring støj, natur, kulturarv, landskab med videre. Projektet vil naturligvis have indflydelse på disse forhold.

Der vurderes ikke, at der er forhold, som enten er uventede eller væsentlig mere negative end det måtte forventes i forhold til projektet.

Det skal dog fremhæves, at projektet samlet set reducerer antallet af 'stærkt støjbelastede' boliger medens antallet med en 'mindre støjbelastning' stiger en smule.

Forslag til høringssvar

Det foreslås, at Region Sjælland afgiver et kort og overordnet høringssvar, som afspejler projektets høje prioritering hos regionen og kommunerne og projektets regionale betydning.

Næstved og Faxe kommuner forventes tilsvarende at afgive høringssvar, som kan afspejle de mere lokale forhold og hensyn.

Begge kommuner vurderer de skitserede fravalg i anlægsprojektet som problematiske. Dette er også administrationens overordnede vurdering og specielt, at et stykke af motorvejen frem til Sydmotorvejen kun får en vognbane i hver retning synes meget problematisk i forhold til fremkommelig og hele formålet med motorvejen.

Det indgår derfor i forslaget til høringssvar, at motorvejsprojektet bør gennemføres som oprindeligt tiltænkt og i en fornuftig kvalitet.

I høringssvaret indplaceres Næstvedmotorvejen i sammenhæng med den Sjællandske Tværforbindelse og arbejdet med at realisere denne.

Der fremlægges som separat punkt på udvalgsmødet en samfundsøkonomisk analyse af den Sjællandske Tværforbindelse, som viser, at den er samfundsøkonomisk rentabel.

Det indgår derfor i forslaget til høringssvar, at den i Infrastrukturplan 2035 aftalte forundersøgelse af Tværforbindelsen nu bør sættes i gang så anlægsarbejdet kan igangsættes i forlængelse af Næstvedmotorvejen.

Region Sjælland afgiver administrative bemærkninger af mere teknisk karakter omkring råstofindvinding direkte til Vejdirektoratet.

Forslag til høringssvar er *vedlagt*.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget tilkendegav et ønske om, at tonen i høringssvaret skærpes – både i relation til strækningen Næstved-Rønnede og den samlede Sjællandske tværforbindelse – for at tydeliggøre udvalgets holdning og prioriteringer.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
1. MIljøkonsekvensvurdering for motorvej Næstved-Rønnede - sammenfattende rapport (DokID: 12372607 - EMN-2023-09299)
2. Høringssvar MKV motorvej Næstved Rønnede Region Sjælland.docm (DokID: 12392608 - EMN-2023-09299)

13 (Åben) Orientering om samfundsøkonomisk analyse af den Sjællandske tværforbindels

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-03269
Dok ID: 12391932

Resumé

Realiseringen af tværforbindelsen mellem Næstved, Slagelse og Kalundborg er en af Region Sjælland og de 17 kommunernes højeste prioriteter i "Sjælland baner vejen frem". Regionen har fået udarbejdet to analyser, der undersøger samfundsøkonomien og potentialet ved den Sjællandske tværforbindelse. Resultaterne i analysen præsenteres herunder.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

"Sjælland baner vejen frem" samler Region Sjælland og kommunernes politiske ønsker og ambitioner for udvikling af den trafikale infrastruktur, og her er tværforbindelsen - en motorvej mellem Næstved, Slagelse og Kalundborg - højt prioriteret.

Tværforbindelsen er den løftestang, som for alvor kan sætte skub i udviklingsmulighederne i den vestlige del af regionen. Den vil binde byerne bedre sammen, øge erhvervslivets adgang til arbejdskraft og skabe lokal vækst.

Regionen har fået udarbejdet en samfundsøkonomisk analyse af tværforbindelsen, samt i samarbejde med Næstved, Slagelse og Kalundborg kommuner fået udarbejdet en analyse af tværforbindelsens potentiale for borgerne. Resultaterne opsummeres nedenfor.

<u>Samfundsøkonomisk analyse</u>
Konsulenthuset Impact Economics har gennemført en samfundsøkonomisk analyse, som viser, at projektet er samfundsøkonomisk rentabelt. Analysen "Samfundsøkonomisk analyse af tværforbindelsen" er *vedlagt*.

- *Samfundsøkonomisk afkast*
  Gevinster overstiger omkostninger med 1,4 mia. kr. over 50 år, og projektet har en intern rente på 3,6 %.
  Den interne rente skal være større end ca. 3,2 % for, at gevinsterne overstiger omkostningerne, og et projekt er samfundsøkonomisk rentabelt.

- *Gevinster for trafikanter*
  Trafikanterne for samlet set tidsgevinster for 10,1 mia. kr. Det kommer især person- og varebiler til gode, da de kan udnytte den høje hastighedsgrænse på motorvejen.

- *Robusthed og følsomhed*
  Analysen viser, at projektets samfundsøkonomi er robust over for ændringer i anlægsomkostninger, trafikvækst og tidsgevinster. Dog er det en forudsætning, at motorvejen anlægges med en hastighedsgrænse på 130 km/t.

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet på nøjagtigt samme grundlag og med samme metode som de samfundsøkonomiske analyser, som staten får udarbejdet.

Gevinster for borgerne
Impact Economics har desuden regnet på, hvilke gevinster borgerne får ved realisering af tværforbindelsen. Analysen er finansieret af Næstved, Slagelse og Kalundborg kommuner. Analysen "Tværforbindelsen – Gevinster for borgerne" *er vedlagt*.

- *Bedre adgang til uddannelse*
  Tværforbindelsen forkorter rejsetiden til uddannelsesbyerne Kalundborg, Slagelse og Næstved. Det gør det især lettere for unge at pendle til de erhvervsuddannelser, som i dag kun udbydes i én eller to af kommunerne. Over 50 % af studerende i Vest- og Sydsjælland har i dag over 45 minutters transporttid til erhvervsuddannelserne. Det vil kunne reduceres op til 24 min med tværforbindelsen.

- *Større jobtilgængelighed*
  Borgere i de tre kommuner får adgang til op til 10 % flere job inden for deres nuværende rejsetid. For dem, der pendler op til en halv time, øges antallet af mulige job med op til 20 %. Det kan bidrage til et mere mobilt arbejdsmarked og bedre match mellem job og kvalifikationer.

- *Lettere hverdag og fritid*
  Fritidsture udgør 70% af alle personture og står for over 50% af de samlede tidsgevinster. Tværforbindelsen gør det lettere at nå indkøb, fritidsaktiviteter og besøg hos familie og venner. Når transporttiden reduceres, frigøres tid til fritidsaktivitet og sociale relationer, og dermed styrkes trivslen og livskvalitet. Samtidig gør det hverdagslogistikken nemmere, når transporten til indkøb, læge og aftaler bliver hurtigere.

- *Øget trafiksikkerhed*
  Motorveje er markant mere sikre end landeveje. Tværforbindelsen flytter trafik fra landeveje til motorvej, hvilket reducerer uheldsfrekvensen. Selvom den samlede trafikmængde stiger, falder sandsynligheden for uheld pr. kørt kilometer.

Interessevaretagelse
Resultatet fra analyserne er fremlagt på til Lanceringsarrangement på Christiansborg d. 21. oktober i provianthuset kl. 10-12, hvor udvalget, erhvervsforeningen, borgmestre og medlemmer af folketinget var inviteret. Lanceringsarrangementet var på initiativ af Foreningen til Fremme af Den Sjællandske Tværmotorvej, der i samme forbindelse lancerede en folder om Den Sjællandske Tværforbindelse.

Gennem de seneste år har Regionen fået udarbejdet flere analyser om Tværforbindelsen i samarbejde med Foreningen til Fremme af Den Sjællandske Tværmotorvej og de berørte kommuner. For at skabe et samlet overblik, er de vigtigste resultater samlet i en one-pager (Faktaark), der kan bruges i forbindelse med interessevaretagelsen. One-pageren er vedlagt.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Sagen tages til efterretning.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
1. Samfundsøkonomisk analyse af Tværforbindelsen Impact Economics (DokID: 12405085 - EMN-2025-03269)
2. Tværforbindelsen - Gevinster for borgerne Impact Economics (DokID: 12405086 - EMN-2025-03269)
3. Den Sjællandske Tværforbindelse - Onepager (DokID: 12410946 - EMN-2025-03269)

14 (Åben) Løft af samarbejdet på tværs af Femern Bælt

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2020-37181
Dok ID: 12395412

Resumé

Med budgetaftalen for 2026 har Regionsrådet afsat 1 mio. kr. til en strategisk indsats, der skal samle relevante aktører og udarbejde en helhedsorienteret plan for vækst og udvikling.

Formålet med indsatsen er at sikre national forankring og tilvejebringe finansiering til samarbejdet på tværs af landegrænser.

Som et perspektiv modtager det danske mindretal i Tyskland årligt støtte i størrelsesordenen 550 mio. kr.

Planen for udmøntning af indsatsen forelægges udvalget til godkendelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget godkender de overordnede rammer for den strategiske indsats, som skal sikre midler til at drive samarbejdet i Femern Bælt Regionen.

Sagen afgøres af Udvalget for Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

I 2029 ventes den faste Femern Bælt-forbindelse at stå klar mellem Danmark og Tyskland.
Med etableringen af den faste Femern Bælt-forbindelse opstår en ny og strategisk vigtig europæisk grænsegeografi, som tiltrækker international opmærksomhed. Forbindelsen positionerer området som en central port mellem Skandinavien og det europæiske fastland.
Hvis Femern Bælt Regionen skal blive et europæisk kraftcenter så skal interessen konverteres til både vækst- og udvikling. Ikke alene i Danmark, men i et ligeværdigt grænseregionalt samarbejde mellem Nordtyskland og Region Sjælland/Region Østdanmark.

<u>Få midler til at drive dansk tysk-samarbejde i den østdanske geografi</u>

I den østdanske geografi er der begrænsede midler til at understøtte grænseoverskridende samarbejder, og både kompetencer og hjemmelsgrundlag er spredt på mange forskellige aktører.

I Danmark forvaltes EU-midler i social- og regionalfonden nationalt og det betyder, at midler skal gå til danske aktører.

Det danske Interreg A-program Deutschland–Danmark yder støtte til grænseoverskridende projekter, men fokus er primært på nye initiativer og samarbejder og i konkurrence med andre projekter og aktører. Programmet omfatter ikke støtte til institutionsopbygning eller drift af eksisterende grænseregionale samarbejder.

Kommunerne har ofte begrænsede muligheder for at prioritere midler til grænseregionale indsatser, da effekterne typisk viser sig på længere sigt og skal vejes op mod behovet for investeringer i velfærdsområderne.

Efter sundhedsreformen har regionerne fået et mere begrænset opgavegrundlag og økonomisk råderum – også på det grænseregionale område. Det har skabt et opgavemæssigt og økonomisk tomrum, som Region Sjælland ønsker at tage ansvar for at udfylde. Derfor vil Region Sjælland styrke både projekter og det politiske og strategiske samarbejde på tværs af Femern Bælt for at sikre en integreret og konkurrencedygtig grænseregion.

Det sikres dels ved at Region Sjælland/Region Østdanmark tager en styrket rolle ved at hjemtage sekretariatsunderstøttelsen af Femern Bælt Komiteen fra Femern Belt Development i samarbejde med den tyske side af formandskabet i fra 2026. Fokus er at styrke Femern Bælt Komiteens rolle som platform for samarbejde og interessevaretagelse og Femern Bælt.

<u>Indsats for helhedsorienteret plan for vækst og udvikling i Femern Regionen og det grænseregionale samarbejde</u>

Med Region Sjællands Budgetaftale 2026 blev aftaleparterne enige om at afsætte 1 mio. kr. i 2026 til en strategisk indsats, der skal samle de rette aktører og udarbejde en helhedsorienteret plan for vækst og udvikling i Femern Regionen og det grænseregionale samarbejde for at sikre national forankring og midler til arbejdet. Målet er at sikre, at den faste Femern Bælt-forbindelse ikke blot bliver en infrastrukturinvestering, men en løftestang for varig vækst og integration i Femern Bælt Regionen.

Målet med Regionsrådets indsats er at:

- sikre en målrettet indsats for at sikre at samle de rette aktører og udarbejde en helhedsorienteret plan for vækst og udvikling i Femern Regionen. Herunder mobilitet, arbejdsmarked og uddannelse på tværs af grænsen.
- der på baggrund af planen koordineres og igangsættes en fælles interessevaretagelsesindsats, som kan sikre tiltrækning af national og/eller EU-midler, som kan anvendes i samarbejde på tværs af grænsen til såvel tværgående projekter, samarbejder og institutionsopbygning grænseregionalt.
- Sikre nationale og/eller europæiske midler til at drive samarbejdet i Femern Bælt Regionen.

Et perspektiv ind i arbejdet er, at der i 2024 blev afsat 550 mio.kr. til det danske mindretals arbejde i Sydslesvig på finanslovens § 21. Et beløb der genbevilliges i samme størrelsesorden hvert år. Mindretallet har en helt særlig rolle dansk historie og politik og derfor er der særligt gode grundet til at bevillingen videreføres. Det ville dog være ønskværdigt med et nationalt engagement til at opbygge samarbejdet mellem Region Østdanmark og Nordtyskland i Femern Bælt Regionen.

Indsatsen forventes gennemført i samarbejde med centrale aktører på begge sider af Femern Bælt. Midlerne anvendes primært til en strategisk interessevaretagelse, der skal skabe opmærksomhed og tiltrække finansiering til vækst- og udviklingsinitiativer på tværs af grænsen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning
Godkendt.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
.

15 (Åben) Input til arbejdsplan 2026

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10016
Dok ID: 12404271

Resumé

På baggrund af udvalgets kommissorium struktureres udvalgets møder ud fra en arbejdsplan.

Der lægges op til, at udvalget på dagens møde giver input til arbejdsplan for 2026 med fokus på udvalgsmødernes indhold og form. Den endelige arbejdsplan forelægges udvalget til godkendelse på udvalgsmødet den 9. december 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget giver input til udvalgets arbejdsplan for 2026.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt Samarbejde

Sagsfremstilling

Med afsæt i udvalgets kommissorium og udvalgets arbejde i 2025 giver udvalget input til deres arbejdsplan for 2026.

<u>Fokusområder i udvalgets kommissorium</u>

Udvalget beskæftiger sig med uddannelsesdækning, udvikling af den regionale kollektive trafik og grænseregionalt samarbejde med fokus på bl.a. Greater Copenhagen, Femern Bælt forbindelsen og deltagelse i EU-programmer. Udvalget arbejder ud fra et kommissorium. *Vedhæftet*.

Af kommissoriet fremgår de hovedområder, som udvalget arbejder med. Udvalget har fokus på:

- Mobilitet og regional kollektiv trafik, herunder drift af den regionale kollektive trafik (årlig trafikbestilling) og udvikling af den regionale kollektive trafik samt stærk interessevaretagelse på infrastrukturområdet
- Uddannelsesområdet, herunder varetagelse af regionens myndighedsopgaver og sikre mere uddannelse til flere i Region Sjælland
- Femern og interregionalt samarbejde, herunder at udnytte udviklingspotentialet i byggefasen, opbygge en ny dansk-tysk integreret grænseregion samt udnytte STRING og Greater Copenhagen til at skabe udvikling og vækst i Region Sjælland
- Funding, herunder øge hjemtag fra Interreg samt danske private og offentlige fonde

Udvalgets arbejde i 2025

Udvalget har i 2025 blandt andet beskæftiget sig med:

- Indkøb af batteritog og den videre proces
- Udarbejdelsen af regionens trafikbestilling for 2026
- Udvikling af samarbejdet i Femern sammenhænge herunder deltagelse i Fehmernbelt Days 2025 i Lübeck, hvor positionspapiret "En attraktiv grænseoverskridende lokal persontransport på skinner på tværs af Femern Bælt" blev underskrevet.
- Gymnasiefordelingen og uddannelsesdækning
- Afviklingen af tre digitale borgermøder under det overordnede tema 'Unge til uddannelse'. Borgermøderne blev afholdt i perioden november 2024-januar 2025.
- Udmøntning af regionale udviklingsmidler
- Udmøntning af midler til kulturprojekter

Udvalgets input til arbejdsplan for 2026

Den årlige arbejdsplan strukturerer udvalgsmødernes indhold.

Udvalget kan på mødet drøfte input til arbejdsplan for 2026 med udgangspunkt i udvalgets fokusområder og i regionens budgetaftale for 2026, herunder bl.a:

- Aftaleparterne er enige om at afsætte 1 mio. kr. i 2026 til en strategisk indsats, der skal samle de rette aktører og udarbejde en helhedsorienteret plan for vækst og udvikling i Femern Regionen og det transnationale samarbejde for at sikre national forankring og midler til arbejdet.
- Aftaleparterne er enige om, at den regionale forskningsenhed fortsat skal arbejde aktivt på sikring af projekter under Interreg-programmerne.
- Aftaleparterne er enige om at reservere 4 mio. kr. i 2026 til ungdomsuddannelsesområdet til initiativer, der styrker arbejdet med Uddannelsesreformen og dannelsen af fremtidens uddannelses- og institutionslandskab – herunder EPX.

I drøftelsen af arbejdsplanen kan også indgå erfaringer fra udvalgets arbejde i 2025 og særlige ønsker til mødernes afvikling.

- Mødernes form herunder rammesætning via temadrøftelser om kerneopgaver
- Inddragelse af relevante interessenter, eksperter, samarbejdspartner i udvalgets møder, hvor det er muligt
- Møder ud af huset, som eksempelvis besøg på institutioner eller hos virksomheder Erfaringen fra 2025 er, at udvalget har en stor og bred portefølje, og at der er mange sager på hvert udvalgsmøde. Derfor har udvalget afholdt alle møder i Sorø.

Det bemærkes at udvalget har besluttet at møderne i 2026 afvikles på to timer.

Arbejdsplanen har en dynamisk karakter, og relevante sager vil i dialog med udvalget og udvalgets formandskab blive tilføjet arbejdsplanen løbende.

Videre proces

På baggrund af udvalgets drøftelse udarbejder administrationen forslag til arbejdsplan, der forelægges til godkendelse på udvalgets første møde i 2025.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget drøftede sagen.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
1. Kommissorium for Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik (DokID: 12404605 - EMN-2024-10016)

16 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10016
Dok ID: 11933153

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets arbejdsområde.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

Orientering om Euroskills i Herning 2025

EuroSkills 2025 blev afholdt i Herning fra den 9. til 13. september 2025 og har markeret Danmark som en stærk aktør inden for erhvervsuddannede og talentudvikling.

For første gang var Danmark vært for det europæiske mesterskab for unge faglærte, som afholdes hvert andet år og samler deltagere fra hele Europa. Med knap 100.000 besøgende og 597 deltagere fra 32 lande blev arrangementet en stor succes – både som international konkurrence og som national platform for at fremme erhvervsuddannelsernes betydning.

Det danske Skillslandshold leverede en historisk præstation med rekordstor medaljehøst: 1 guld, 6 sølv, 6 bronze og hele 14 Medallion for Excellence – i alt 27 medaljer. Det er den største danske medaljehøst nogensinde ved en international EuroSkills-konkurrence

EuroSkills 2025 har tydeliggjort, at Danmark råder over unge med høj faglighed og stort potentiale. Samtidig understreger arrangementet en udfordring: manglen på lærlinge. Mange virksomheder oplever betydelige vanskeligheder med at rekruttere faglært arbejdskraft, hvilket kan hæmme både vækst, innovation og den grønne omstilling.

Fra Region Sjælland deltog flere dygtige unge, herunder en 21-årig konditor fra ZBC Ringsted, som vandt en bronzemedalje, og en tømrer fra Væggerløse, der opnåede en flot femteplads i tømrerdisciplinen.

Udviklingsprojekter omfattet af opgavebortfald fra 2026

Inden for regional udvikling bortfalder hjemlen i 2026 ift. opgaver inden for klimatilpasning, grøn omstilling i geografien og området indenfor den regionale udviklingsstrategi fra 2026. Herunder ophører opgaver ift. f.eks. udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, digital infrastruktur og inklusion og fødevarer.

Administrationen har haft en dialog med projektholderne for alle udviklingsprojekter, som er omfattet af bortfald fra 2026. Her er der arbejdet med projektholderne om at fremrykke projektaktiviteter, som gør, at projekterne kan nå i mål og lukkes ned før den oprindeligt aftalte afslutning og så vidt muligt inden udgangen af 2025.

Ud af de oprindeligt ca. 20 projekter omfattet af bortfald er der 7 projekter tilbage, som Region Sjælland bærer med ind i 2026. Heraf er 4 Interregprojekter med EU-finansiering, som har tidsfastsatte aktiviteter ind i 2026.

For disse projekter gælder det, at hvis Region Sjælland trækker tilsagn og midler, så risikerer projekterne at miste yderligere medfinansiering fra fonde og øvrige partnere, hvilket bringer projekternes samlede gennemførsel i fare.

Administrationen fastholder derfor de 7 projekter og sikrer projekternes udbetalinger og gennemførsel. Alle projekter nedlukkes dog i 2026 inden overgangen til Region Østdanmark.

Påtænkt nedlukning af projektet "Fødevarealliancen"

Forretningsudvalget bevilligede den 11. december 2023 et tilskud på 2.9 mio. kr. til det 3-årige projekt "Fødevarer som driver for regional udvikling og grøn omstilling" senere kaldt "Fødevarealliancen".

Projektet hører til blandt de indsatser, som Region Sjælland har haft dialog med grundet bortfald af den Regionale Udviklingsstrategi. I dialogen om projektet har Business Lolland Falster, som projektholder, udtrykt ønske om at lukke projektet ned grundet mange ændringer omkring projektet, hvilket gør, at projektet bliver svært at realisere fremadrettet.

Projektet lykkedes med at styrke borgernes kendskab til lokale kvalitetsfødevarer bl.a. gennem fødevareevents som høstmarkeder, "Madborgerhuset", Madens Folkemøde, fællesspisninger og andre lokale initiativer, som også bidrager og har bidraget til national synlighed. Samtidig har projektet aktivt været med til at omstille regionens køkkener til brugen af lokale fødevarer.

Projektet er dog udfordret af, at der mangler producenter og volumen i produktionen.

Mange landmænd vurderer, at produktionen er for specialiseret og mængderne, der kan afsættes for små til, at de nødvendige investeringer til omlægningen er rentable.

Derfor vurderes det ikke, at projektet har mulighed for at opnå de ønskede målsætninger. Samtidig er der en række organisatoriske forandringer omkring projektet, hvor Region Sjællands manglende hjemmel fra 2026 gør, at egne medarbejdere kun kan deltage indsatsen for Region Sjællands virksomhed.

Desuden er projektets oprindelige projektleder ikke længere en del af projektet. Business Lolland Falster har været glade for samarbejdet med Region Sjælland om projektet, men er alt i alt indstillet på, at projektet lukkes ned, når de planlagte aktiviteter er afviklet med udgangen af 2025. Det vil forventet give et tilbageløb på ca. 1,4 mio. kr.

Danske Regioners høringssvar ift. grænseregionalt samarbejde

Region Sjælland har den 16. september 2025 modtaget Erhvervsstyrelsens høring vedrørende udkast til "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om regioners grænseoverskridende og internationale samarbejder samt nedsættelse af organer til varetagelse heraf og om disse organers sammensætning". Der var frist for høringssvar den 17. oktober 2025, og Region Sjælland er dækket ind af Dansker Regioners høringssvar.

Bekendtgørelsen ændres som følge af sundhedsreformen. Særligt ændringen af bekendtgørelsens §2, stk. 1 efterlader tvivl om, hvorvidt Region Syddanmark, Region Sjælland og Østdanmark fortsat kan indgå i samarbejdsaftaler på tværs af grænser, selvom andre partnere i samarbejdsaftalen (f.eks. kommuner) arbejder med erhvervsfremme og turisme.

Det har stor betydning for at regionerne fortsat kan være en del af nuværende og eventuelt kommende aftaler om samarbejde på tværs af grænser.

Derfor bemærker Danske Region overfor Erhvervsstyrelsens, at regionerne efter Erhvervsfremmereformen fortsat skulle kunne indgå i relevante grænseoverskridende og internationale samarbejdsaftaler, også selv om de indeholdt elementer af erhvervsfremme og turisme.

Det er betinget af, at det skete i partnerskaber, hvor den/de øvrige parter måtte arbejde med erhvervsfremme og turisme. Høringssvaret er *vedlagt*.

Tilsagn til INTERREG-projekt for et tættere dansk tysk samarbejde

Der er på tværs af den dansk tyske grænse fokus på at konsolidere samarbejdet i Femern Bælt geografien. Et konsortium, bestående af Femern Belt Development og Næstved Kommune er sammen med tyske partner fra primært erhvervsorganisationerne på nordtysk side, vil derfor søge det dansk-tyske INTERREG-program om et projekt, som skal føre til anbefalinger og konkrete handlinger samt mulig organisering for at styrke samarbejdet på tværs af grænsegeografien. Samarbejdet skal styrke både vækst og udvikling på tværs af kompetencer og ansvar mellem forskellige partnere i grænsegeografien.

Projektet skal identificere samarbejdsområder samt organisationsformer, som kan sikre et mere helhedsorienteret samarbejde på tværs af Femern Bælt. Administrationen ser projektet som værdifuldt for samarbejdet på tværs af grænsegeografien og særligt, da projektet primært er drevet af interesse fra den tyske side af Femern Bælt. På den baggrund giver Region Sjællands administration en interessetilkendegivelse til projektet samt et forventet tilsagn om medfinansiering i størrelsesordenen af 200.000-300.000 kr. under forudsætning af politisk godkendelse ved udvalgsmødet i december og samtidig under forudsætning af, at Region Sjælland får en plads i styregruppe for projektet.

Undersøgelse af lokal udvikling og holdningen til den faste forbindelse over Femern Bælt

Region Sjælland har sammen med Sjællands Udviklingsalliance og Sjællandske Nyheder fået udarbejdet "Sjællandsbarometeret 2025". Sjællandsbarometeret afdækker, hvordan borgerne på Sjælland og øerne ser på udviklingen i deres lokalsamfund - og ikke mindst holdninger og muligheder forbundet med den faste forbindelse over Femern Bælt. Undersøgelsen bygger på svar fra 2.500 respondenter på Sjælland og øerne og herunder også hovedstadsområdet og giver et billede af udviklingen set med borgenes briller.

Resultaterne blev præsenteret på Sjællands Udviklingsalliances konference 2. oktober 2025 på Engestofte Gods på Lolland, hvor den faste forbindelse over Femern Bælt og dens betydning for vækst og udvikling var i fokus. Undersøgelsen viser bl.a. at over 10 % af borgerne i Region Østdanmark kan forestille sig at tage et job eller en uddannelse i Tyskland, når Femern-

forbindelsen åbner. Det svarer til over 80.000 borgere i Region Sjælland og mere end 280.000 i hele Østdanmark og siger noget om, at mange borgere er bevidste om mulighederne, som den faste Femern Bælt-forbindelse giver allerede nu.

Analysen medtages i print til udvalgsmødet og kan også tilgås her: https://www.e-pages.dk/sn/3403/

Aflysninger på Østbanen
Der har været en del aflysninger på Østbanen over sommeren, og administrationen har derfor bedt om en redegørelse fra Movia og Lokaltog. Movia har redegjort for aflysningerne i notat, der er *vedlagt*.

Der har særligt i juni, juli og september været mange aflysninger på Østbanens delstrækninger. Det høje antal skyldes særligt mangel på lokoførere og ferieafvikling. Movia oplyser, at situationen er forbedret fra starten af oktober, og at ferieafviklingen er gennemført.

På næste udvalgsmøde den 9. december 2025 forelægges udvalget planmæssigt en status for Østbanen og den nye køreplan.

Økonomi
-

Tidligere beslutninger
.

Beslutning

1. Orientering om Euroskills i Herning 2025
2. Udviklingsprojekter omfattet af opgavebortfald fra 2026
3. Påtænkt nedlukning af projektet "Fødevarealliancen"
4. Danske Regioners høringssvar ift. grænseregionalt samarbejde
5. Tilsagn til INTERREG-projekt for et tættere dansk tysk samarbejde
6. Undersøgelse af lokal udvikling og holdningen til den faste forbindelse over Femern Bælt
7. Aflysninger på Østbanen

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger

Bilag

1. Høringssvar til Erhvervsstyrelsen om bekendtgørelsen om regioners grænseoverskridende og internationale samarbejde (002) (DokID: 12405191 - EMN-2024-10016)
2. Aflysninger på Østbanen (DokID: 12407126 - EMN-2020-36442)

17 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling tirsdag den 21. oktober 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10016
Dok ID: 11933167

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

18 (Åben) Næste møde

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10016
Dok ID: 11933159

Resumé
Næste møde i udvalget afholdes den 9. december 2025.

Indstilling
-

Sagsfremstilling
-

Økonomi
-

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Næste møde i udvalget afholdes den 9. december 2025.

Fraværende

Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)
Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
.